

D I S K U L I A D U R   Y A N N

DIGORADUR

Stumm al levr.

Unan eus levrionù diaesañ ar Bibl eo an Diskuliadur, unan eus ar re eo bet hag e vo ar muiañ tabutet diwar o fenn. Levr diouganus o skeudenniñ buhez an Iliz en da-zont an Istor, ha klod ar C'hrist o tegemer ar Sent en e levenez; ha pa c'hell alies un diougan bezañ komprenet e meur a zoare keit ma n'eo ket degouezet an darvoudoù, levr start ha skoemp.

Met levr diaes ~~ar~~ evit al lennerion a vremañ, dreist holl en abeg d'e stumm lennegel, keit all diouzh hor boazioù a boellegezh. Ret eo adlakaat an Diskuliadur en ul luskad speredel a c'heller ober anezhañ al lennegezh apokaluptek. Apokalupsoù e-leiz a zo bet skrivet, dreist-holl etre an eil kantved araoek hor Salver hag an eil kantved goude H.S.. En Testamant kozh e-unan ez eus ul levr da vihanañ a ziskouez ar stumm lennegel-se, Daniel, hag eñ end-eeun komprenet a dreuz ken alies, hep kontañ arroudoù 'zo en eil lodenn Isahia, en Yec'hezekel. N'eo ket sonezhus eta e tennfe dezho an Diskuliadur. Hogen Apokalupsoù ez eus muioc'h c'hoazh anezho en diavaez d'ar Bibl, evel pevare levr ~~Esdras~~ kempredat pe dost gant Diskuliadur Yann. Holl ez int e-kreiz trubuilh, kemeznadurioù a esper hag a fiziañs en promesaoù Doue : en tu-hont d'ar reuz o ren e welont klod dazont pobl Doue ha donedigezh an Aotroù evit salviñ e dud.

Pell bras eo stumm an Apokalupsoù diouzh hon doareoù meizañ : pep tra enno a vez displeget dindan arouezioù ha skeudennoù rakdivizet o ster : an daoulagad a verk ar ouiziegezh; an eskell, ar fiñv; ur gurunenn, ar galloud-roue; ur sae hir, ar velegiezh. Al livioù o-unan o deus ul ster ~~reiz~~ resis : ar gwenn eo sin ar joa, ar burentez, an trec'h; ar ruz-gwad, arouez ar muntr; ar ruz-mouk, sin ar pompad hag al lorc'h. An niveroù o-unan n'int ket da gemer evel niveroù kontañ, met evel niveroù arouezel :

7 a dalv evit ar peurvad hag al leunder; 4 eo niver ar bed krouet; 12, niver Israhel pe hini an Iliz, an Israhel nevez; 1000 pe 100 a-wechoù, niver al liested ...

Mennad al levr.

Gant an troioù-se eo e tispleg dimp an oberour ar gweledigezhio hag ar gelennadurezh a venn kemenn .

Da gentañ eo mestroniezh Doue war ar bed hag an Istor. Ha war eun dro, klod divrall ha peurleun ar C'hrist : eñ a zo taolennet dimp evel Mab an den (pennad 1), an Oan (pennad 5) ar Verb o trec'hiñ (pennad 19); ar C'hrist-Roue ez eo, eñ mestr war darvoudoù Istor an dud, eñ hag a zeuio en diwezh ar bed da varn an holl. Trec'het en deus dija war ar maro, trec'hiñ a raio erfin war pep galloud enebour, ha diazesañ a raio evit e zibabidi levenez divrall ur bed nevez. Etre daou, petra c'hoarvez? Heskinadurioù a-enep an Iliz : an Diaoul an hini eo a gendalc'h war an douar an emgann enep Doue en deus kroget gantañ en neñvoù, betek ma vo diskaret a-grenn ha ma vo serret warnañ puñs an Islonk. Nemet e kreiz an heskinadurioù-se eo an Iliz a sav hag a drec'h, daoust da bep tra, dre gemer perzh en Pasion he Salver.

Ar menozioù hollek-se, daoust hag e c'heller o resisaat ? Hep mar ebet. Rak pa gomz al levr eus an heskinadurioù a-enep an Iliz eo dreist-holl ar re o ~~mp~~ paouez tremen (heskinadur Neron hag hini Domisian) hag ar re war nes dont, a zo e penn an oberour. Gouzafvet en deus eñ e-unan, kondaonet m'eo bet da labour kalet ar mengleuzioù en enezenn Batmos. Gouzout a ra n'eo ket echu ar brezel spezdel-se a vec'h kroget etre ar Gristeniezh ha paganiezh Roma, ar "Babulon" nevez. Da gentañ holl e fell da Yann adnerzhañ kalonoù kristenion e amzer. Ha pa ziougan distruj ha diskar Babulon eo Roma an hini a zo da gentañ ~~xxxxxxxxxxxx~~ dirak e sell.

Roma hepken ? Ne gav ket din. Ledan awalc'h eo komzoù an Diskuliadur evit kompren ned eo Roma nemet pennskeudenn an holl impalaeriezhoù pagan a savo lerc'h ouzh lerc'h a-hed an istor da stourm gant nerzh diaoulek a-enep ar C'hrist hag e Iliz. Ha

pezh a zo c'hoarvezet evit Roma a dalvezo ivez evito : r'vinet ha distrujet e vezint abretoc'h pe ziwezhatoc'h d'ar c'houlz divizet gant Doue a holl viskoazh.

Diougan istor ar bed ?

Pezh hon eus lavaret betek-henn a zo traou degemret mat gant an holl, traou peursur. Daoust hag e c'heller mont pelloc'h ? Ar skrturourion a-vremañ peurliesañ hen nac'h. Tadoù an Iliz koulskoude, hag al lodenn vrasañ eus ar re gozh o deus gwelet en Diskuliadur un diougan resis awalc'h eus buhez an Iliz hag ar bed adalek ar C'hrist betek an deiz diwezhañ.

Hervez ar soñj-se e c'heller gwelout en Diskuliadur diw lodenn disheñvel awalc'h: an hini gentañ, eus ar pennad kentañ betek dibenn ar pennad 11; an eil lodenn, eus ar pennad 12 betek an diwezh.

Al lodenn gentañ-se a zegas lerc'h ouzh lerc'h, taolennoù reuzioù gant an niver seizh evit pep taolenn; al lizher d'ar seizh Iliz, ar seizh siell, ar seizh trompilh. Ar reuzioù-se ne vefent ket da vezañ komprenet evel reuzioù o c'hoarvezout en hevelep koulz, nag evel heuliadoù o c'hoarvezout an eil war lerc'h egile. Met istor an Iliz eo an hini a zo da rannañ e seizh marevezh, adal ar C'hrist betek ar varn, en doare ma talv e pep taolenn, an hevelep niverenn, evit un hevelep prantad. Evit gouzout eta petra 'vo da skouer ar c'hwec'hvet marevezh eus istor an Iliz hag ar bed, n'eus nemet kemer ar pezh a zo dindan an niverenn 6 el lizheroù d'ar seizh Iliz, er seizh siell, er seizh trompilh. Setu da vihanañ penaos e komprenne ar re gozh, ha penaos e komprenan me ivez; rak, zoken o terc'hel koñt eus ar re-veur a faltazi, eus ar greskañs a zo er stumm apokaluptek, n'heller ket lakaat war gont Roma pe amzerioù kentañ an Iliz, an hanter eus ar pezha lavar dreist-holl ar seizh ~~xi~~ siell hag ar seizh trompilh.

An eil lodenn avat a daolenn an traou dre vrasoc'h, hep derc'hel kent eus marevezhioù resis. Skeudennoù bras a welomp : ar vacuez, loen ar mor, loen an douar, Babulon ar C'hast meur, emgannoù ar Mesias, ar Jeruzalem da zont, evel tudioù disheñvel an emgann speredel-se enep Satan, a vo buhez an Iliz war ran

douar, betek trec'h leun ar Mesias d'an deiz diwezhañ.

Oberour al levr.

Hervez an testenioù koshañ (Justinus, Irenaeos, Kanon Muratori) e vefe Yann an abostol, mab Zebedea, oberour an Diskuliadur. N'eus ket abeg awalc'h da choñ hep degemer an hengoun-se, na da lakaat al levr-mañ war gont ur Yann all, eskob Efezos, na vefe ket an abostol.

Ret eo gwelout koulskoude ne seblant ket al levr bezañ bet skrivet penn ña benn war un hevelep tro : diwar studiañ pizh an destenn e tiwan en spered al lenner ar santadenn eo bet savet ar skrid dre stagañ kenetrezo pennadoù chomet distag da gentañ : evelse gwerzadoù 'zo, en eil lodenn al levr dreist-holl, a seblant lec'hiet un tammig a-dreuz.

Tra pouezusoc'h a zo : ur wech an amzer e kaver er skrid notennoù displegañ ha n'hellont ket dont eus dorn an oberour diarnpart ha diasur maz int alies (sell. ouzh 11,8; 13,6; 17,9-11). Eus dorn an embanner e vefent, moarvat un diskibl da Yann ~~XXXXXX~~ a zo adtremenet war an destenn ur wech diwezhañ. Sur awalc'h eo ivez an diskibl-se en deus lakaet en diwezh al levr ar gwerzadoù 22,18-19, gant an difenn groñs da sankañ tra ken e-barzh an destenn.

Kaerder ha talvoudegezh an Diskuliadur.

A-benn ar fin, n'eus forzh gant piw na penaos eo beñ savet al levr ! Pezh a dalv ennañ eo ar c'hwezh-avel a ro kan ha lusk dezhañ.

Amañ eo ar promesoù a silvidigezh graet gant an Tad e pajennoù kentañ ar C'heneliezh a gav sevenidigezh ha leunder. Amañ eo ar C'hrist trec'hus en em ziskouez o ren hag o vevañ e klod an doueelezh, eñ hag a santela eus lein an nefvoù e dud evit stourm bepred drezo ha ganto a-enep an droug. Amañ eo mouezh ar Spered Santel oc'h ~~XXXX~~ entañ pedenn an Iliz ha garmadennoù ar Sent d'o lakaat da c'hoantaat distro ar C'hrist hag o dieubidigezh leun. N'eo ket an didrubuilh a zo bet prometet dimp war an douar, met ar stourm. N'eo ket en em ziazezañ sioul en tracu ar bed hon eus d'ober, met er c'hontrol, c'hoantaat hon finvezh ha finvezh ar bed. Amañ eo barzhoneg an esper kristen, ar c'han a drec'h o ~~XXXX~~ tarzhañ war hor muzelloù.

oooooooooooo

D I S K U L I A D U R   S A N T   Y A N N

Ano al levr.

1. 1 Diskuliadur Jezuz Krist : kement en deus Doue roet dezhañ, evit m'hen diskouezo d'e servijerion, ar pezh a die c'hoarvezout hep dale. Hag anacoudegezh anezhañ en deus kaset dre e Ael da Yann e servijer,² ~~ha~~ ^{hag ex evel} a desteni ~~XXXX~~ komz Doue ha lavar diogel Jezuz Krist kement en deus gwelet. 3 Evurus an nep a lenn hag a glev komzoù an diougan-mañ, hag a vir ar pezh a zo skrivet ennañ : rak tost eo ar Mare !

I. AL LIZREROU DA ILIZOU AZIA

Kasadenn.

4 Yann d'ar seizh iliz a zo en Azia: gras deoc'h ha peoc'h a-berzh an Hini a zo hag a oa hag a zeu, hag a-berzh ar seizh Spered a zo a-dal d'e gador-veur, 5 hag a-berzh Jezuz Krist, an test gwirion, ar c'hentañ-ganet eus a-douez ar re varo, ha mestr bras rouaned an douar.

D'an hini en deus hor c'haret hag en deus hon dieubet en e wad, eus hor pec'hedoù, 6 hag en deus graet ac'hanomp ur Rouantelezh a veleion da Zoue e Dad, dezhañ ar c'hloed hag ar galloud da gantvedoù ar c'hantvedoù ! Amen ! 7 Setu ma teu war ar c'hoabr : ha pep lagad a welo anezhañ, ar re ivez c deus toullet anezhañ; ha leñvañ a raio en abeg dezhañ holl veuriadoù an douar. Ya ! Amen !

---

4. Ano a zo amañ eus rann-vro roman an Azia vihanañ a oa Biezos ar gêr-benn anezhi. Yann en deus dibabet an niver 7 dre maz eo niver sakr an hollegezh, hag an niver doueel : dindan seizh iliz Azia eo ilizoù ar bed holl a zo skeudennet.
- Ar seizh Spered a anv marteze seizh Arc'hael.

6. Sell. ouzh Ermaeziadeg 19,6; Isahia 61,6; I Pêr 2,9.

7. Taolenn donedigezh ar C'hrist hervez skeudennoù Danîel 7,13; ha Zakaria 12,10,14.

6

8 Me eo an Alfa hag an Omega, eme an Aotrou Doue,
an Hini a zo, a oa, hag a zeu, an hollc'halloudeg.

Gweledigezh-kemenn.

9 Me Yann, ho preur hag ho kumpagnun en trubuilh, er
rouantelezh hag en dalc'husted hon eus e Jezuz, edon en
enezenn Patmos, en abeg da gomz Doue ha da desteni Jezuz,
10 pa voen savet a spered, da zeiz an Aotrou, hag e klevis
a-dreñv din ur vouezh krefv evel hini un dromplih, 11 hag
a lavare : " Ar pezh a welez, skriv anezhañ en ul levr, ha
kas anezhañ d'ar seizh iliz, da Efezos, Smirna, Pergamos,
Tiatira, Sardis, Filadelfia ha Laodikea."

12 En em zistreiñ a ris da welout ar vouezh a gomze
ouzhin, hag e welis seizh kantolor en acur, 13 hag e kreiz
ar c'hantolorioù unan heñvel ouzh ur mab-den, gwisket en ur
vrozh hir gant ur gouriz acur en dro d'e vrennid. 14 E benn
hag e vlev a oa kann evel gloan gwenn-erc'h; e zaoulagad
evel fâamm-tan; 15 e dreid heñvel ouzh arem entanet en ur
forn; hag e vouezh evel mouezh an doureier bras. 16 En e
zorn dehoù e talc'he seizh steredenn, hag eus e c'henoù e
teue ur c'hleze lemm diouzremmek, hag e fas a oa evel
an heol o parañ en e nerzh.

17 Ouzh e welout e kouezhis e-harz e dreid evel maro,
hag e lakaas e zorn dehoù warnon o lavarout : " Na spontez
ket; me eo ar c'hentañ hag an diwezhañ, 18 an hini bev;

8. Alfa hag Omega a zo lizherennoù kentañ ha diwezhañ al
lizherenneg c'hresianek. Ar frazenn-se a dalv da lavarout eo
an Aotrou penn-kentañ ha penn-diwezhañ pep tra er bed.

9. Patmos a ~~ha~~^{zo} un enezennig nepell diouzh Efezos, a-led gant
Miletos.

10. Deiz an Aotrou eo ar sul.

13-15. Ar Mesias en em ziskuez amañ evel barner klodus (sell.
ouzh Daniel 7,9; 10,6, ha Yec'hezekel 1,24; 43,2); beleg gant
e vrozh hir, roue gant e c'houriz acur, e talc'h ar seizh
iliz (ar steredennoù) en e c'balloud, hag e teu gant
meurded spourous (lugern e zremm, krefvder e vouezh)
da varn (ar c'hleze diouzremmek) an dud ha dreist-holl
ar Gristenion displeal.

maro on bet ha setu me bev evit kantvedoù ar c'hantvedoù; hag em dalc'h emañ alc'hwezioù ar Marv hag an Ifern. 19 Skriv eta pezh a welez, ar pezh a zo, hag ar pezh a die c'hoarvezout goude-se. 20 Petra 'dalv avat ar seizh steredenn ac'h eus gwelet em dorn dehoù, hag ar seizh kantolor en aour, setu emañ : ar seizh steredenn eo Aeled ar seizh Iliz, hag ar ~~skiantiki~~ c'hantolorioù eo ar seizh Iliz ".

1. Iliz Efezos.

2. 1 " Da Ael Iliz Efezos, skriv : Evel-henn e komz an hini a zalc'h ar seizh steredenn en e zorn dehoù, an hini a gerzh e-kreiz ar seizh kantolor en aour. 2 Anacut a ran da oberoù, da boan, da zalc'hegezh ; hen gouzout a ran, ne c'hellez ket gouzañv an dud fall; aprouet ac'h eus ar re a lavar ez int ebestel ha n'int ket, hag o c'havet ac'h eus gaouiaded. 3 Dalc'hegezh ac'h eus, ha gouzañvet ac'h eus hep skuizhañ en abeg d'an ano.

4^h Met an dra-mañ am eus a-enep dit : dilezet ac'h eus da garantez kentañ. 5 Ar pezh soñj eta eus a belec'h out kouezhet, az pezh keuz, ha gra endro da oberoù kentañ; a-kend-all e teuin davedout hag e tennin da gantolor dicuzh e lec'h ... mar n'ac'h eus ket a geuz. 6 An dra-mañ koulskoude ac'h eus evidout e kasaez oberoù an Nikolaidi a gasaan me ivez.

7 " Nep en deus diwskouarn, ra glevo ar pezh a lavar ar Spered d'an Ilizoù : an trec'hour, e roin dezhañ debriñ eus Gwezenn ar Vuhez, a zo en Liorzh Doue.

---

20. Aeled ar seizh Iliz, evel m'hen diskouez ar gwerzad ~~waxiañ~~ war-lerc'h, eo pennrenerion an Ilizoù, an Eskob gant strollad e veleion war e dro.

5. Efezos, penn-kentañ Ilizoù Azia, a zo gourdrouzet outim e kollo e vestroniezh hag ez aio zoken da get e-touez ilizoù ar d bed.

6. An Nikolaidi, rann-gredenn ha n'ouzer ket kalz a dra diwar he fenn, nemet e oant tud laosk en o buhezgezh.

2. Iliz Smirna.

8 " Da Ael Iliz Smirna, skriv : Evel-henn e komz ar 8'hentañ hag an Diwezhañ, an hini a zo bet maro hag a zo deuet endro da vev. 9 Anacout a ran da drubuilhoù ha da baourentez - pinvidik out koulskoude ! - ha fals-tamalloù ar re a lavar int Yuzev'lon ha n'int ket, a zo kentoc'h ur sinagogenn da Satan. 10 Na spontez ket rak ar pezh a dleez gouzañv. Setu ma tle an diaoul kas hiniennoù ac'hanoc'h d'an toull-bac'h, evit ma viot aprouet ; hag e-pad dek devezh e viot trubuilhet. Bez feal betek ar maro, hag e roin dit kurunenn ar vuhez.

11 " Nep en deus diwskouarn, ya glevo ar pezh a lavar ar Spered d'an Ilizoù : an trec'hour n'en devo droug ebet da c'houzañv a-berzh an eil maro.

3. Iliz Pergamos.

12 " Da Ael Iliz Pergamos, skriv : Evel-henn e komz an hini a zoug ar c'hleze lemm eus an daou du. 13 Gouzout a ran e pelec'h emacout o chom, e-lec'h m'emañ kador-veur Satan. Met derc'hel a rez d'am ano, ha n'ac'h eus ket nac'het va feiz, na zoken en deizioù-se ma voe en ho touez, e-lec'h m'emañ Satan o chom, laznet Antipas va zest feal. 14 Met bez'am eus un dra bennak a-enep dit : e-touez da dud ac'h eus hiniennoù o terc'hel da gelennadurezh Balaam, eñ hag a zeske da Valak bountañ mibion Israhel da gouezhañ ouzh o lakast da zebrifñ kig kinniget d'an idolennoù ha da orgedifñ. 15 En hevelep doare ac'h eus te ivez

8. Smirna a oa ur porzh-mor, war-hed hanter-kant kilometr diouzh Efezos war an hanternoz. Kalz a Yuzevien a oa er gêr-se, hag int itrikerion anezho. O fals-tamalloù a enep ar Gristenion a lakay heskinerezh da sevel ouzh an Iliz.

9. Ar Gristenion eo ar re a zo hiviziken ar Yuzevien wirion, iliz ar C'hrist eo an Israhel nevez, tobl santel ar Gevredadurezh peurbadel. Sell. ouzh Gal. 6, 16 ha Rom. 2, 13.

11. *An eil maro eo hini pizhet anezhañ.* Sell. sell. 20, 14; 21, 8.
12. Pergamos a oa pelloc'h o hoazh war-du an hanternoz, dek ha tri-ugent kilometr diouzh Smirna. Eno en em gave a-us d'ar blaenenn, un aoter vras vrudet dediet da Zeus. Ha war un dro e oa Pergamos kreizenn azeulerezh an Impalaer evit rann-vro Azia.

14. Diwar-benn Balaam, sell. ouzh Niveroù 25, 1-2 ha 31, 16. Hag ivez 2 Pêr 2, 15.

tud o terc'hel da geleennadurezh an Nikolaidi. 16 En em zistro eta a galon ! A-hend-all e teuin timat davedout, da stourm ouzh ar re-se gant kleze va genou.

17 " Nep en deus diwskouarn, ra glevo ar pezh a lavar ar Spered d'an Ilizoù : An trec'hour, e roindezhañ eus ar mann kuzhet; hag ivez ur vilienn wenn, skrivet wami un ano nevez, n'anav anezhañ den ebet nemet an hini hen resev.

4. Iliz Tiatira.

18 " Da Ael iliz Tiatira, skriv : Evel-henn e komz Mab Doue, an hini a zo e zaoulagad evel flamm-tan hag e dreid evel arem prizius. 19 Anaout a ran da oberoù, da garantez, da feiz, da vinistrerezh, da zalc'hegezh; gouzout a ran ez a war gresk dalc'hmat da oberoù. 20 Met a-enep dit am eus e lezez d'ober Yezabel, ar vacuez-se hag a lavar bezañ profedez, hag hi o touellañ va servijerion dre zeskiñ dezho orgediñ ha debrifi eus ar c'hig kinniget d'an idolennoù. 21 Roet em eus dezhi anzer d'en em zistreiñ, met ne fell ket dezhi kaout keuz d'hec'h orgederezh. 22 Setu eta ma stlapan anezhi war ur gwele a boan, ha ganti he c'humpagnuned a orgederezh en trubuilhoù ~~xxxxxxx~~ bras, nemet en em zistrofent diouzh an oberoù he deus desket dezho. 23 Hag he bugale emañ o vont d'o lazhañ dre ar maro; evelse e cuezio an holl ilizoù ez eo me an hini a furch lonezi

18. Tiatira, an hini vihanañ eus ar c'herioù meneget amañ, en em gave war du ar Reter, keit ha keit (un tri ugent kilometr bennak) diouzh Smirna ha Pergamos.

20. Yezabel : dornskridoù 'zo, niverus awalc'h, a ro " da vacuez Yezabel ". An ano Yezabel a zo sur mat un ano arouezel, o talvezout moarvat da skeudenniñ an direlijion e kreiz pobl Doue hec'h-unan.

21. An orgederezh a zo war un dro hudurniezh hag idolouriezh, an eil hag eben o ~~xxxxxxx~~ vezañ kenstag. Sellit ivez ouzh ar ger "avoultriezh" er Bibl, implijet en un hevelep ster ledan.

23. A furch lonezi ha kalonou, psalm. 7, 10; 62, 13.

1. Sardis, ar c'hanter kilometr bennak eus Smirna war du ar Reter.
5. Liwar-benn ar lavar a ruzes, lenn Armea. 22, 12-13; Iezaha, 4, 3; Daniel 12, 1; Psalm 102, 29; Mathe 10, 32.

ha kalonoù; ya, ho paeañ a rin, pep hini hervez e oberoù. 22

24 " Deoc'h-c'hwi avat, ar re all eus Tiatira, c'hwi holl ha na heulhit ket ar gelennadurezh-se ha n'hoc'h eus ket anavezet Donderioù Satan, evel ma lavaront, deoc'h-c'hwi e tisklerian ne lakain ~~kek~~ war ho choug bec'h ebet en tu-hont. Da vihanañ, ar pezh a hoc'h eus, dalc'hit ~~dezhañ~~ start dezhañ betek ma teuin. 26 An trec'hour, an hini a vir va oberoù betek penn, e roin dezhañ galloud war ar Broadoù, 27 o ren a raio gant ur walenn houarn, evel ma ~~torrer~~ pedoù-pri, 28 hervez ar galloud am eus me va-unan resevet digant va Zad. Ha reiñ a rin dezhañ Steredenn ar beure. 29 Nep en deus diwskouarn, ra glevo ar pezh a lavar ar Spered d'an Ilizoù.

5. Iliz Sardis.

3. 1 " Da Ael Iliz Sardis, skriv : Evel-henn e ^{kompz} ~~skriv~~ an hini a zo gantañ ar seizh spered Doue hag ar seizh steredenn : anaout a ran da oberoù, penaos ac'h eus brud da vezañ bev, ha te maro. 2 Dihun, krefiva endro pezh a chom hag a venne mervel; rak ~~ved~~ n'em eus ket kavet peurvad da oberoù dirak sell va Doue. 3 Dalc'h soñj eta eus ar pezh ac'h eus resevet ha klevet; hen mir ha gra pened. Rak mar ne veilhez ket, e teuin evel ul laer, ha ne cuez ket da bet eur en em gavin warnout.

4 " Hiniennoù koulskoude ac'h eus en Sardis ha n'o deus ket saotret o dilhad; va ambroug a raint gwisket en gwenn, rak dellezek int. 5 Evel-se an trec'hour a vo gwisket gant dilhad gwenn, biken ne ziverkin e ano diwar Levr ar Vuhez, met e ano a ziskleriin dirak va Zad ha dirak e Aeled. 6 ~~An~~ Nep en deus

24. Donderioù Satan, komprenit se-redoù ur gelennadurezh diaoulek, banvezioù sakr pagan, lidoù kuzh, hudurniezh.

27. Sell. ouzh ar psalm 2, 8-9. Kompren sur mat ar frazenn en he zalvoudegezh arouezel.

28. Steredenn ar beure, evel m'hen tiskouez ar gwerzad 22, 16, a zo ar C'hrist e-unan, pe gentoc'h amañ, ar vuhez peurbadel er C'hrist.

1. Sardis, ur c'hant kilometr bennak eus Smirna war du ar reter.

5. Diwar-bennañ levr a vuhez, lenn Ermaez. 32, 32-33; Isahia, 4, 5; Daniel 12, 1; Psalm 68(69), 29; Mazhe 10, 32.

diwskouarn, ra glevo ar pezh a lavar ar Spered d'an ilizoù.

6. Iliz Filadelfia.

7 " Da Ael Iliz Filadelfia, skriv : Evel-henn e komz ar Sant, ar Gwirion, an hini a zo gantañ alc'hwez David, an hini a zigor na n'hell den serrif, an hini a serr ha n'hell den digerif.

Anaout a ran da oberoù. 8 Setu m'am eus laket dirazout un nor digor na c'hell den he serrif; hag evit an dister maz eo da c'halloud, ac'h eus miret va lavar ha n'ac'h eus ket dinac'net va ano. 9 Setu ma roan dit tud eus sinagogenn Satan, eus ar re a lavar ez int Yuzevion ha n'int ket, gaouiaded maz int. Ya ! O lakaat a rin da zont da stouif e-harz da dreid, ha d'anavezout am eus da garet. 10 Dre ma 'c'h eus miret va gourc'hemenn a zalc'husted, me az miro me ivez diouzh eur an aprou a zo o tont war ar bed holl, evit aprouif annezerion an douar. 11 Dont a rin emberr: dalc'h start d'ar pezh ac'h eus, evit na skrapo den ebet da gurunenn diganit.

12 " An trec'hour, ober a rin anezhañ ur golonenn en neved va Doue, hag er maez anezhañ led aio biken ken ; warnañ e skrivin xx ano va Doue, hag ano Keoded va Doue, ar Jeruzalem nevez, a ziskenn eus an nefv a-ziouzh Doue, hag an ano nevez am eus-me. 13 Nep en deus diwskouarn, ra glevo ar pezh a lavar ar Spered d'an Ilizoù.

14 " Ur wiledigesh an bez goude-se : Setu ma oa en nefv un nor digor, hag ar woredh - an hini an bez klevet da gentañ.

7. Filadelfia a oa war-hed ur c'hant kilometr bennak diouzh Efezos en diabarzh an douaroù, war-du ar Sav-heol.

8. An nor digor a fell dezhi skeudenniñ amañ aesterioù ha frankiz evit an abostolerezh. Sell. ouzh I Kor. 16,9; 2 Kor. 2,12.

10. Annezerion an douar, ar gerioù-mañ en Diskuliadur a dalv bepred da verkañ ar Bed pagan. Ar gwalennoù a gouezho warno eo ar re taolennet a-hend-all el levr dindan an hevelep niverenn 6.

Ar wiledigesh peurliek. Sell. ouzh 2 Kor. 2,19-20.

20. Ar pred a zo skeudennet evarusted an nefv: sell. ouzh Isak 22, 5; Luk. 12,19; 22,30; Yann 12,33 hag all.

7. Iliz Laodikeia.

14 " Da Ael iliz Laodikeia, skriv : Evel-henn e komz an Amen, an test leal ha gwirion, penn-abeg krouadelezh Doue. 15 Anaout a ran da oberoù, panaos n'out-te na yen na tomm. A youl ma vijes pe an eil pe egile ! 16 Hogen, dre maz out klouar, na yen na tomm, ez an d'az tisonkañ e-maez va genoù. 17 Lavarout a rez : Pinvidik on, e kreiz madoù bras emañ, ha mann ebet ne ra dicuer din. Ha n'ouzout ket ez out ezommek, truezek, paour, dall ha noazh ! 18 Da guzuliañ a ran neuze : pren du-mañ acur aprouet en tan ma teui da binvidik, ha dilhad gwenn ma c'helli en em wiskañ, na vo ken gwelet da noazhder mezhus, hag un traet da oleviñ da zaoulagad evit ma weli. 19 Ar re a garan, o zamall hag o c'hastizañ a ran. Striv eta, ha gra pinijenn ! 20 Setu m'emañ ouzh an nor ha ma skoan outi. Mar klev unan bennak va mouezh, mar tigor an nor, ez antrein en e di hag e predin gantañ hag eñ ganin.

21 " An trec'hour, e lakaat a rin d'azezañ ganin war va c'hador veur, en hevelep doare maz on aet-me, goude trec'hif, d'azezañ gant va Zad, war e gador-veur. 22 Nep en deus diwskouarn, ra glevo ar pezh a lavar ar Spered d'an Ilizoù.

2. AR SEIZH SIELL

Gweledigezh-digor.

4. 1 Ur weledigezh am boe goude-se : Setu ma oa en neñv un nor digor, hag ar vouezh - an hini am boa klevet da gentañ evel un tromplih o komz ouzhin - a lavare din : Pign amañ, ma

14. Laodikeia, war-du ar reter e keñver Efezos, a oa gant ur gêr a genwerzh binvidik hag a ijinerezh. Met e-keñver madoù an danvez eo ar baourentez speredel.

An Amen en em ziskouez dija en Isahia evel un ano doueel : Isahia, 65,16. Amañ e talv da envel ar C'hrist, an Amen bev hag ar wirionez peurglok. Sell. ouzh 2 Kor. 1,19-20.

20. Ar pred a zo skeudenn evurusted an neñv: sell. ouzh Isahia 25, 6; Luk. 14,15; 22,30; Yann 14,23 hag all.

ma tiskouezin din ar pezh a dle c'hoarvezout da c'houde ".

2 Kerkent e voen goursavet a spered. Ha setu un tron a oa en nefiv ha war an tron unan en e goazez. 3 Hag an hini koazezet a oa heñvel e neuz ouzh maen-yalp gwer hag ouzh agatenn-ruz. Hag ur ganevedenn a oa endro d'an tron, heñvel ouzh emrodez. 4 Endro d'an tron e oa pevar zron war-n-ugent, ha war an troniou, pevar c'hozhiad war-n-ugent, gwisket en gwenn, kurunennoù acour war o fenn. 5 Eus an tron e tarzhe luc'hed, ha mcuezhioù, ha taranoù; ha dirak an tron e veze o ~~xxx~~ tēvif seizh kreuzeul a dan a zo seizh spered Doue. 6 Ha dirak an tron e oa e giz ur mor treuzwelus evel strink. Hag e kreiz an tron hag endro dezhañ, pevar loen, goloet a lagadoù a-rack hag a-dreñv : 7 al loen kentañ a oa heñvel ouzh ul loen, an eil heñvel ouzh un taro; an trede a zo e zremm evel hini un den, hag ar pevare evel un erer war nij. 8 Hag ar pevar loen a zo dezho pep a c'hwec'h askell, ha goloet int ^{a lagadoù} en o zro diavaez hag en o diabarzh, ha ne baouezont ket a lavarout noz-deiz:

" Santel, santel, santel, an Aotrou, ~~XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX~~
 An Doue hollc'halloudek,
 A oa, a zo, hag a zeu ".

9 Ha pep gwech ma vez rentet gant al loened klod hag enor

2 Ar weledigezh-mañ a fell dezhi skeudenniñ Doue evel krouer ha mestr an hollved o lakaat etre dacuarn an Can e c'halloud da varn ar broadoù disuj.

3 Ar ~~XXXX~~ mein prizius a zo skeudenn da splannder Doue; ar "ganevedenn" a zo sin e drugarez (seil. ouzh Gen. 2, 12; Yec'h. 1, 26-28).

5 Al luc'hed hag ar c'hurunou a zo skeudenn, evel en Testamant kozh, da obererezh diavaez Doue ha d'e c'halloud a grouer.

6 Ar mor treuzwelus a zo mor dourioù an cabl, ma kouezh dicuto ar glav war an douar. E faltazi ar Semited e tal dourioù an Uhel evel da leurenn ha da blañhod d'an Nefiv.

7 Evit ar pevar loen, seil. ouzh Yec'hezkei 1, 5-21. Skeudenniñ a reont ar pevar Ael a c'houarn hag a ran bed an danvez. O lagadoù a zo sin da skiant ha da rakwelerezh Doue. Kentañ a reont gloar da Zoue evit labour ar Grouadelezh.

*ez lus da welet m'ar pevar loen arrouezian
 "licosten", o tabrezant ivez war dachenn ar Grouadelezh
 d'evit naturel n'ed eo bet an natur naturel ur
 rakken denn an peh.*

ha bennozh d'an Hini a zezet war an tron hag a vev e kantvedoù ar c'hantvedoù, Ie e stou ar pevar c'hozhiad war-n-ugent dirak an hini azezet war an tron hag ec'h azeulont an Hini a vev e kantvedoù ar c'hantvedoù, hag e taolont o c'hurunennoù dirak an tron, o lavarout :

11 " Dellezek out-te, hon Aotrou hag hon Doue, da resev klod, enor ha galloud; rak te eo an hini en deus krouet pep tra, ha dre nerzh da youl int deuet da vezañ hag int bet krouet ".

5.1 Neuze e welis e dorn dehoù an hini a oa azezet war an tron, ul levr rollet, skrivet en diabarzh hag en diavaez, ha siellet gant seizh siell. 2 Hag e welis un ael galloudek o youc'hal a bouez penn: " Piw a zo dellezek da zigeriñ al levr ha da derrañ e sielloù ? " 3 Met hini ebet, hag en neñv, na war an douar, na dindan an douar, ne oa evit digeriñ al levr ha sellout outañ. 4 Hag e ouelen dourek o vezañ na oa kavet hini ebet dellezek da zigeriñ al levr ha da sellout outañ. 5 Hag unan eus ar gozhidi a lavaras din : " Na ouel ket; setu m'en deus trec'het Leon ^{meunad} ~~remised~~ Youda, broustenn David : eñ a zigoro al levr hag ar seizh siell anezhañ. "

6 Neuze e welis e kreiz an tron hag ar pevar loen, hag e kreiz ar Gozhidi, un Oan en e sav, evel pa vije ~~hxx~~ lazhet; bez' en devoa seizh korn ha seizh lagad - a zo ar seizh spered Doue kaset dre an douar a-bezh -. 7 Tostaat a reas da ~~gmx~~ gener al levr eus dorn dehoù an hini azezet war an tron. 8 Ha p'en devoe kemeret al levr,

1 Al levr en em ziskouez evel ur rolled papirus skrivet en diavaez hag en diabarzh, war an daou du, ha dalc'het gant seizh siell.

Al levr-se eo levr barnedigezhioù an Tad e-keñver istor ar bed.

6 An Oan eo ar C'hrist e-unan : sell. ouzh Yann 1, 29. Mirout a ra bepred en e ziavaez hag en e ziabarzh merkoù e sakrifis hag emzalc'h e alerz. Ar seizh korn hag ar seizh lagad a zo arcuezhioù e c'halloud hag e cuiziegezh doueel.

e stouas ar pevar loen hag ar pevar c'nozhiad war-n-ugent dirak an
 Can, pep hini o terc'hel un delenn ha kibou aour leun a frondoù -
 a zo pedennoù ar Sent -. 9 Hag e kanent ur c'han nevez o lavarout :
 " Dellezek out da resev al levr ha da derrañ e sielloù, dre maz
 out bet lazhet ha dre ma 'c'h eus dasprenet evit Doue gant da wad,
 tud eus pep meuriad, pep yezh, pep pobl ha pep broad, IO hag ac'h eus
 graet anezho ur rouantelezh a veleion da Zoue, ma renint war an
 douar ".

11 Hag e welis, hag e klevis endro d'an tron ha d'al loened ha
 d'ar gozhidi, mouezh un engroez bras a Aeled, a oa an niver anezho
 milmiliadoù a vilmiliadoù, 12 ha youc'hal a raent gant ur vouezh
 kreñv : " Dellezek eo an Can bet lazhet, da resev galloud, pinvidigezh
 furnezh, nerzh, enor, klod ha meuleudi ! " 13 Ha kement krouadur,
 ken en neñv, ken war an douar ha dindan an douar, ha war ar mor,
 ha kement tra 'zo enno, a glevis o lavarout : " D'an Hini azezet war
 an tron ha d'an Can, meuleudi, ~~klod~~ enor, klod ha mestroniezh e
 kantvedoù ar c'hantvedoù ". 14 Hag ar pevar loen a lavare : " Amen ! "
 Hag ar gozhidi a stouas d'an douar oc'h azeulif.

Ar c'hwec'h siell kentañ.

6. 1 Hag e welis an Can o tigeriñ unan eus ar seizh siell, hag e
 klevis unan eus ar pevar loen o lavarout, evel gant mouezh ar
 c'hurun : " Deus ! " 2 Hag e welis, ha setu ur marc'h gwenn, hag an
 hini a oa azezet warnañ a oa gantañ ur wareg; roet e voe dezhañ ur
 gurunenn, hag ez eas war rack trec'her hag evit trec'hiñ c'hoazh.
 3 Ha pa zigoras an Can an eil siell, e klevis an eil loen o

9 Ar Mab a resev digant e Dad galloud da varn ar bed en abeg dezhañ
 bezañ en em brofet d'e Dad evit silvidigezh an dud.

11 Sell. ouzh Daniel 7,10.

6. 1 An hini galvet eo ar marc'heger a ya d'en em ziskouez. Petra
 dalv ar marc'h gwenn ? Evit lod eo gwalenn ar brezel evel an tri
 marc'h all. Reoù all avat, en abeg da varc'heger gwenn ar pennad 19
 a wel ennañ un arouez disheñvel, skeudenn ar C'hrist trec'hour o
 c'honit ar bed gant prezegerezh an Aviel.

7 eus meuriad Simeon, daouzek mil, eus meuriad Levi, daouzek mil
 a gouezhas war an douar, evel figez krotous s'lapet gant ur figezenn
 pa grog ar gorventenn d'he hejañ. 14 Hag an neñv en em dennas kuit,
 evel ul levr a roller. Hag ar menezioù hag an holl enezennoù a voe
 diframmet diwar o lec'h. 15 Ha rouaned an douar, hag ar pennoù bras,
 hag ar pennoù brezel, ar binvidion hag ar c'halloudeion, ha kement
 sklav ha kement den dieub, en em guzhas er mougevioù hag en reier
 ar menezioù. 16 Hag e lavarjont d'ar menezioù ha d'ar reier :
 " Kouezhit warnomp hag hon c'huzhit diouzh sell an Hini a zo
 azezet war an tron, ha diouzh konnar an Oan. 17 Hak deuet eo deiz
 bras o c'honnar, ha piw a c'hell dere'hel ? " d'ar goshidi
 d'ar pevar loen, a stouez d'an douar war o drema, war-du an tron
 Post bras
~~xxxxxxxxxxxx~~ an Dibabidi. Lavarent : " Amsp ! Meuloudi, kled,

7. 1 Da c'houde e welis en o sav e pevar c'horn an douar, pevar
 Ael o herzel ouzh peder avel an douar, evit na c'wezhefe avel ebet
 na war an douar, na war ar mor, na war wezenn ebet. 2 Hag e welis
 un Ael all o sevel diouzh ar sav-hecl, gantaf siell an Doue bev;
 hag e krias gant ur vouezh krefiv d'ar pevar Ael a zo bet roet dezho
 ober droug ouzh an douar hag ouzh ar mor, 3 o lavarout : " Na rit
 droug ebet ouzh an douar, nag ouzh ar mor, nag ouzh ar gwez, ken
 hor bo merket gant ar siell war o zal servijerion hon Doue. 4 Hag
 e klevis niver ar re verket : kant pevar ha daou ugent mil den
 eus holl veuriadoù 12 mibion Israel : 5 eus meuriad Youda, daouzek
 mil, eus meuriad Ruben, daouzek mil, eus meuriad Gad, daouzek mil
 den merket; 6 eus meuriad Aser, daouzek mil, eus meuriad
 Neftali, daouzek mil, eus meuriad Manase, daouzek mil den merket;

14 Diwar-benn ar skeudennoù-se, sell. ouzh Isahia 34,4 ; 2, 10,19;
 Amos 8,8-9; Ysel,2,11.

7. 4 An niver-se eo an niver karrez eus daouzek, lieskementet gant
 12 mil. Daouzek a zo niver sakr meuriadoù Israel. Pe e tleer
 kompren dindan an niver-se, engroez figeled ar C'hrist, pe kentoc'h
 engroez ar Yuzerion c'n em dreif d'ar Gristeniezh, rak komzet eo
 eus ar re all gant ar gwerzad 9.

16-17 Sell. ouzh Isahia 49,10; 22,8; Yee'nezekel 21,22; Yefonia 2,13;
 22,22,27; Yama, 4,10-14; 1. 37-39.
 8.1 Ar goshidi liuz-se eo an hini a gemer "d'ar goshidi" hag honnar
 Doue ha servijerion a vernedigezioù.

3. AR SEIZH TROMPILH

Gweledigezh-digor

2 Neuze e welis ar seizh Ael a vez en o sav dirak Doue, a voe roet dezho a seizh trompilh. 3 Hag e teuas un ael all d'en em lakaat e kichen an aoter, gant ur baliked acour en e x zorn; ha roet e voe dezhañ kalz frondoù, evit o c'hinnig gant pedennoù an holl Sent, war an aoter acour a zo dirak an tron. 4 Hag e savas moked ar frondoù gant pedennoù ar Sent, eus dorn an Ael dirak Doue. 5 Hag an Ael goude-se a gemeras ar baliked hag a leunias anezhi gant tan eus an aoter evit e stlepel war an douar. Hag e voe neuze tarzhioù-jurun, ha mouezhioù, ha luc'hed, ha kren-douar.

Ar peder trompilh kentañ.

6 Hag ar seizh Ael a oa o tougen ar seizh trompilh, en em aozas da seniñ ganto.

7 Hag an hini kentañ a sonas... Kazarc'h ha tan mesket gant gwad a voe stlapet war an douar; hag an drederenn eus an douar a voe dêvet, hag an drederenn eus ar gwez a voe dêvet, hag ar geot en o fezn a voe dêvet.

8 Hag an eil Ael a sonas... hag evel ur menez bras entanet holl a voe taolet er mor, hag an drederenn eus ar mor a zeuas da wad.

9 Hag an drederenn eus krouadurioù bev ar mor a voe dêvet, hag an drederenn eus al listri a voe distrujet.

10 Hag an trede Ael a sonas ... Hag e kouezhas eus an nefiv ur steredenn vras o flammañ evel un etev-tan, hag e kouezhas war an drederenn eus ar stêrioù ha war ar mammennoù-dour. 11 Hag ar steredenn-se a zo Huelenn-c'hwerv hec'h ano. Hag an drederenn eus an dourioù a voe troet da c'hwervoni, ha kalz a dud a varvas diwar an dourioù-se, dra ma oant c'hwero.

12 Hag ar pevare Ael a sonas ... Ha skoet e voe an drederenn eus an heol, an drederenn eus al loar, an drederenn eus ar stered,

2 En Testamant kozh e vez kemennet alies gant son an drompilh, an taolioù bras skoet gant Doue ouzh an dud, evel ma vezont ivez skeudennet gant kurunoù, krenioù-douar evel pelloc'h gwerzad 5.

7 Ar skeudennoù amañ war lerc'h a zo sur mat da gemer en ur ster arouezel. Pehini ? Diaesoc'h eo hel lavarout.

en doare ma voent tefvalaet evit un drederenn, ma kollas an deiz an drederenn eus e c'houlou, hag an noz e ivez kement-all.

Garmadenn an erer.

12 Hag e welis hag e klevis un erer o nijal e lein an neñv hag o c'harmiñ gant ur vouezh kreñv : " Gwa, gwa, gwa ~~XXXXXXXXXX~~ an douar an abeg da son an teir trompilh a zo an tri ael diwezhañ o vont da seniñ ~~XXXXX~~ ".
dicuto

Ar pempvet trompilh.

9. 1 Hag ar pempvet Ael a sonas ... Hag e welis ur steredenn a oa krouzhet eus an neñv war an douar. Roet e voe dezhi
alc'hwez puñs an Islonk; 2 hag e tigoras puñs an Islonk; hag e savas eus ar puñs ur vogedenn, evel moged ur fornez vras; ha tefvalaet e voe an heol hag an aer gant mogedenn ar puñs. 3 Hag eus ar vogedenn e teuas lamperezed d'en em strewiñ war an douar; ha roet e voe dezho ur galloud heñvel ouzh hini kruget an douar. 4 Nemet e voe kemennet d'zho chom hep ober droug da c'heot an douar na d'ar glazur ha d'ar gwez, evit tagañ hepken an dud n'o devez ket siell Doue war o zal. 5 Ha roet e voe dezho n'eo ket o lazhañ, met o heskiñ e-pad pemp miz: ar boan a reont a zo evel hini flemadenn ar c'brug. 6 En deizioù-se e klasko an dud ar maro, ha n'her c'havint ket; hag e c'hoantaint mervel, hag ar Maro a dec'ho dicuto.

7 Heñvel eo avat al lamperezed-se ouzh mirc'hed barnezet evit

12 Gwa da annezerion an douar, ar gerioù-se a anv ar broioù pagan pe kentoc'h ar broioù kristen paganaet, na glaskont kent nemet tennañ genid eus ar madoù danwezel.

9.1 An Islonk a zo da gompren amañ eus Ifern an Diaouled. Galloud a zo roet d'an Diaouled da dromplañ an dud ha da guzhat splannder ar Gristeniezh (arouezet moarvat gant an heol).

3 L'eus ket d'ober eus al lamperezed-se loened gwirion, met galloudoù speredel renet gant an Diaouled. Sell. ouzh ~~XXXXXXXXXX~~

5 Pemp miz, ar mare ma pad buhez ul lamperez. Yoel 1 na 2.

ar maged hag ar soufr a zeue ermaez eus o genoù e voe lazhet un drederenn eus an dud. 19 Rak galloud ar mirc'hed-se a zo en o genoù, evel ivez en o lost; rak o lostoù heñvel ouzh naered o deus pennoù a reont droug ganto. 20 Hag ar peurrest eus an dud, ar re na voent ket lazhet gant ar gwalennoù-se, ne rejont ket pinijenn evit oberoù o daouarn, ha n'enanjont ket a azeuliñ an diaculed, hag an idolennoù acur, arc'hant, aram, maen, koad, na c'hellont na gwelout, na klevout, na kerzhout; 21 ne zistrojont ket kernebeut all diouzh o muntroù nag o strobinoù, nag o gadaliezh, nag o laeronsoù.

Al levr bihan.

10. 1 Gwelout a ris neuze un Ael all galloudek, o tiskenn eus an neñv, goloet en ur goumoulenn, hag ur ganevedenn a-us d'e benn, e zremm evel an heol, hag e ~~kreiz~~^{ziwar} evel postoù tan. 2 Bez' e oa gantañ en e zorn ul levrig digor, ha lakaat a reas e droad dehoù war ar mor, hag e droad kleiz war an douar, 3 ha teurel a reas ur griadenn greñv evel ur yudadenn leon. Ha diwar ar griadenn-se e reas ar seizh kurun o mouezh da glevout. 4 Ha p'o devoe komzet ar seizh kurun, edon o vont da skrivañ, nemet ur vouezh eus an neñv a glevis o lavarout :

" Siell ar pezh o deus lavaret ar seizh kurun, n'hen skriv ket ! "

5 Neuze an Ael am boa gwelet en e sav war ar mor ha war an douar a savas e zorn dehoù etrezek an neñv, 6 hag a douas dre an hini a vev e kantvedoù ar c'hantvedoù, an hini en deus krouet an neñv ha kement a zo ennañ, an douar ha kement a zo warnañ, ar mor ha kement a zo ennañ : Ken a zale ! 7 Hogen en deizioù ma vo klevet mouezh ar seizhvet Ael o seniñ gant e drompilh, e vo sevenet kevrin Doue, evel m'en deus kemennet d'e servijerion ar Brofeted.

---

3 Ar seizh kurun a zo arvez da mouezh Doue o tiskuliañ da Yann ar c'hastizadurioù a zo bezañ skoet ouzh an douar hag ar mor, da lavarout eo ar bed a bezh.

5 Sell. ouzh Daniel 12, 7 ; Ermaez. 20, 11. An Ael a stok ouzh teir lodenn ar bed (douar, mor ha neñv) dre maz a da douliñ dre an Hini en deus krouet anezho.

7 Kevrin Doue eo trec'h Rouantelezh ar C'hrist war ~~xxxxxxx~~^{galloudoù an Diacul} ~~xxxxxxx~~^{gagan.}
Sell. ouzh I Kor. 2, 1 hag all; Kol. 2, 2 ; Mark 4, 11.

8 Hag ar vouezh am boa klevet eus an nefv, a gomzas din adarre hag a lavaras : " Kae da gerc'hat al levrig digor eus dorn an Ael a zo en e sav war ar mor ha war an douar ". 9 Mont a ris davet an Ael, o lavarout dezhañ reiñ din al levrig. " Dal, emezañ, ha de c'hwervaer e vo evit da gof, met evit da c'henoù e vo ken dous ha mel ". 10 Kemer a ris al levr eus dorn an Ael, hag e tebris anezhañ : em genoù e oa ken dous ha mel; hogen, pa'm boe hen debret, e voe c'hwervder d'am c'hof. 11 Neuze e voe lavaret din : " Ret eo dit c'hoazh diouganañ war galz a bobloù, a vroadoù, a yezhoù hag a rouaned ".

An daou dest.

11. 1 Roet e voe din goude-se ur gorzenn, evel ur wialenn vuzuliañ, hag e voe lavaret din : " Sav ha muzuilh neved Doue, hag e aoter, hag an azeulerion a zo ennañ. 2 Nemet ar porzh en diavaez eus an neved, lez anezhañ hep mont d'e vuzuliañ, rak roet eo bet d'ar broadoù a vac'ho ar Gêr santel dinden e zreid e-pad daou viz ha daou ugent. 3 Lakaat a rin avat va daou dest da ziouganañ e-pad daou ^{mil} c'hant ha tri ugent devezh, gwisket gant seier ". 4 Int eo an diw olivezenn hag an daou gantolor a zo en o sav dirak Mestr an Douar. 5 Mar fell d'unan bennak x nozhout outo, e teu an tan ermaez eus o genoù, hag an tan a zebr o enebourion. Ya, mar fell d'unan bennak nozhout outo, eo evelse e ranko mervel. 6 Galloud o deus da serrañ an nefv, evit herzel ouzh ar glav da gouezhañ e-pad amzer o diouganerzh; ha galloud war an दौरioù d'o zreiñ da wad, ha galloud ivez da skeiñ an

---

10 Dous eo keloù al levrig dre ma tiouganont trec'h an Iliz; c'hwerv ez int war un dro dre ma kemennont ivez he foanioù hag enkreziù an dud.

11.2 Neved Doue a zo skeudenn an Iliz a dle bezañ heskinet gant ar Baganed (ar Broadoù) hep bezañ da gentañ taget betek en he c'hreizenn. Ar marevezh a dri bloavezh hanter (42 ~~mizvezh~~ mizvezh, 1260 devezh) a zo amzervezh wirion heskinerezh Antioc'hos Epifanes en Testamant kozh : ar marevezh-se a zo deuet da vezañ padelezh-patrom pep heskinerezh.

3 Petra 'dalv an daou dest da verkañ ? Moarvat Iliz Roma, ar Gatoligiezh, diazezet war Bêr ha Paol. Al linennoù ma vezont taolennet ganto, a zo amprestet digant ~~miz~~ Moizez hag Elia, daou dest an Treuzneuziadur.

douar gant pep seurt gwalenn, ken lies gwech ha ma karint.

7 Ha p'o devo echuet gant o zesteni, e vo graet brezel outo gant al loen a sav eus an Islonk : eñ a zrec'ho warno hag o lazho.

8 Hag o c'horfoù a vano gourvezet war leurenn ar Gêr vras, a vez graet anezhi en ur ster arouezel Sodom hag Ejipt, el lec'h-se ma voe kroazstaget o Aotrou. 9 Ha tud eus pep pobl, pep meuriad, pep yezh, pep broad, a welo o c'helanoù e-pad tri devezh hanter, hep na vefe aotreet da zen o lakaat er bez. 10 Annezerion an Douar en em laouenaio diwar o fenn : tridal a raint, eskemmañ a raint roadoù, rak an daou ziouganer a oa ur gwask evit annezerion an douar.

11 Met goude an tri devezh hanter, ur spered a vuhez o tont eus Doue a antreas enno, hag e savjont war o zreid, hag ur spont bras a grogas er re a selle outo. 12 Hag ur vouezh vras eus an neñv a voe klevet, a lavare dezho : " Pignit amañ ! " Hag e savjont etrezek an neñv en ur goumoulenn, dindan sell o enebourion. 13 Ha d'an ampoent-se e voe ur c'hren-douar bras : an dekvedenn eus ar Gêr a gouezhas en he foull; ha gant ar c'hren-douar-se e voe lazhet seizh mil den. Met ar rest eus an dud, spont enno, a rentas gloar da Zoue an Neñv.

Ar seizhvet trompilh.

14 Tremenet eo an eil Gwalleur, setu an trede o tont buan...

15 Hag ar seizhvet Ael a sonas gant e drompilh. Ha mouezhioù bras a savas en neñv o youc'hal : " Setu m'eo tremenet Kouantelezh ar bed etre daouarn hon Aotrou hag e Grist, hag eñ a renk e

---

7-8 Heskinerezh bras a-enep an Iliz, betek en he c'hreizenn. Ne bado ket pell (tri devezh ~~xxx~~ hanter e-keñver tri bloavezh hanter). Ar gerioù : " El lec'h ma voe kroazstaget o Aotrou " a seblant bezañ un notenn-displegañ aet en destenn e gaou, rak ne weler ket a-hend-all e vije Jeruzalem "ar Gêr vras" a gomz an Diskuliadur diwar he fann.

11-12 An desorc'hidigezh-mañ a zo sur mat arouezel, hag a dalv da verkañ azginivelezh souezhus ar Gristeniezh goude an heskinerezh.

kantvedoù ar c'hantvedoù!" 16 Hag ar pevar c'nozhiad warn-ugant
 azezet dirak Doue war o c'hadorioù-neur, a stouas war o dremm
 evit azeuliñ Doue, 17 hag e lavarent : " Da drugarekaat a reomp,
 Actroù, Doue, holle'halloudek, a zo hag a oa, dre m'ac'h eus
 lakaet da c'halloud bras da dalvezout evit diazezañ da renadurezh.
 18 Ar broadoù a ca en em savet gant konnar, met setu amañ da
 gonnar-te, setu ar c'houlz evit ar re varo da vezañ barnet, ar
 c'houlz da c'hoprañ da servijerion, ar Brofeted, ar Sent, hag ar re
 a zouj da ano, ar re vihan hag ar re vras, setu ar c'houlz da goll
 ar re a goll an douar ".

19 Neved Doue a zigoras neuze en nefv, hag arc'h e gevredadurezh
 en em ziskouezas en e neved. Hag e voe luc'hed, mouezhioù ha
 taranoù, gant ur c'hren-douar, hag ur c'hazarc'h bras.

4. BREZEL AN DIAOUL A-ENEP AN ILIZ

Ar Vaouez hag an Aerouant.

12. 1 Hag un arouez vras en em ziskouezas en Nefv : ur Vaouez
 gwisket gant an heol, hag al loar dindan he zreid, ha war he
 fenn ur gurunenn dacuzek steredenn. 2 Dougerez eo, hag e c'harm
 o wilioudiñ gant poan ar gwentroù. 3 Ha c'hoazh un arouez all
 en em ziskouezas en Nefv : un aerouant bras, ruz e liw, gant seizh
 penn ha dek korn, ha war e bennoù seizh talgen, hag e lost a skube
 un drederenn eus stered an Nefv hag o stlape war an douar. Hag an

12,1 Ar Vaouez ne c'hell bezañ nemet pobl Doue : da gentañ
 pobl Doue an Testamant kozh, ar sinagogenn, a zo brazez eus ar
 C'hrist; met e-touez ar bobl-se ez eus ur vaouez a zo barr uhel an
 Testamant kozh a-bezh, ar Werc'hez Vari o c'henel ar C'hrist; d'an
 eil ez eo an Iliz, an Israhel nevez, a glasko an Aerouant heskinañ
 anezhi.

3 Meneg eus kouezhidigezh an Aeled fall, sachet gant Satan da
 bec'hif eveltañ.

66

aerouant a chomas a sav dirak ar vaouez en gwilioud evit debriñ
ha bugel kerkent ha ganet. 5 Hag hi a c'hanas ur mab, ur paotr,
an hini a dle ren an holl vroadoù gant ur vazh-houarn. Hag he
bugel a voe laeret diganti da sevel etrezek Doue hag e-kichen
e dron, 6 e keit ma tec'he ar vaouez d'ar gouelec'h, e-lec'h
n'en devoa Doue aozet dezhi ur repu, ma vefe maget ennañ e-pad
~~xxx~~ mil daou c'hant tri-ugent devezh.

7 Hag un emgann a voe en Nefv : Mikael hag e aeled o stourm
ouzh an Aerouant. An Aerouant hag e aeled a stourme ivez, 8
nemet ne drec'hjont ket ha ne voe ken en nefv plas evito. 9
Stlapet e voe d'an traoñ an Aerouant bras, an Naer gozh, an hini
anvet Diaoul ha Satan, toueller an douar a-bezh. Stlapet e voe
war an douar, hag a-gevret gantañ e voe stlapet d'an traoñ e
aeled. 10 Hag e klevis ur vouezh vras en Nefv o lavarout : " Setu
bremañ ar silvidigezh, an nerzh, ar roueelezh d'hon Doue, hag
ar vestroniezh d'e Grist; rak stlapet eo bet d'an traoñ
tamaller hor breudeur, an hini o zamalle dezhañ ha noz dirak hon
Doue. 11 Int ivez o deus trec'het warnañ dre wad an Oan ha dre
lavar o zesteni; rak disprizet o deus o buhez betek mervel.
12 Neuze bezit laouen, Nefvoù ha c'hwi hag a vev enno ! Gwa
deoc'h avat, douar ha mor ! Rak diskennet eo an diaoul
davedoc'h, droug bras ennañ, o c'houzout n'en deus ken nemet
neveut amzer ".

13 Ha pa 'n en welas an Aerouant distaolet war an douar, en
em lakas da redek war-lerc'h ar Vaouez he devoa ganet ar paotr.
14 Met roet e voe d'ar Vaouez diwaskell an erer bras da nijal

---

5 Sell. ouzh Psalm 2,9. Meneg eus pignidigezh ha klod ar C'hrist.
6 Ar gouelec'h a zo ul lec'h a repu evit an dud heskinet, hervez
ma weler en pajennoù an Testamant kozh. Repu an Iliz eo Doue.
Evit niver ar 1260 devezh, sell. ouzh 11,2-3: niver arc'haez
pap heskinerezh ez eo.

9 Satan a dalv kement hag erebour pe tamaller (sell. ouzh Daniel
Yob 1,9-11, Zak. 3,1-2). Diaoul eo troidigezh an g hebreeg Satan
g e gresianeg an 70. el pagan pe digristen, a zo an Impaleriezh
revel pempetron ar re holl a save e kerc'h an Istor diwar ha
douar. E gresianeg e talvez leon ar Ror da skouerennañ ar spered
politikel digristen, ur spered a Degeriezh o'n en ledañ dre an
douar a-bezh, paganiezh he deus schlantet mervel e-pad ur penad
hag a zo evel dasore'net.

27
d'ar gouelec'h, betek al lec'h-annez ma tle bezañ maget ur
c'houlz, ha koulzoù hag un hanter-goulz, pell diouzh an naer.
15 Neuze an naer a zistac'las eus he genoù war lerc'h ar
vacuez evel ur froud-dour, evit he skrapañ gant ar froud. 16
An douar avat a sikouras ar Vacuez o tigeriñ e c'henoù hag o
lonkañ ar stêr a oa bet distac'let gant an Aerouant eus e
c'henoù. 17 Taerijennet e voe an Aerouant e-enep ar Vacuez,
hag ez eas d'ober brezel ouzh ar peurrest eus he bugale, ar re
a sent ouzh gourc'hemennoù Doue hag a biaoù testeni Jezuz.

18 Hag e chomas war draez ar mor. ar sikek o'Nesse ! An
evit gouestred ha fizek ar Sent.

Loen ar Mor.

13. 1 Hag e welis o sevel eus ar mor, ul loen gant dek korn
ha seizh penn, ha war e gorniel dek talgen, ha war e bennoù
ancioù disakr. 2 Hag al loen a welis a oa heñvel ouzh ul
loupard: e dreid a oa evel re un arz, hag e c'henoù evel hini
ul leon. Hag an Aerouant a roas dezhañ e nerzh, e dron, hag e ur
vestroniezh vras. 3 Hag unan eus e bennoù a oa evel gloazet d'ar
maro, nemet e voe paret e c'hloaz marvus. Hag estlammet, an
douar a-bezh a yeas da heul al loen. 4 Stouñ a reas an dud
dirak an Aerouant dre m'en devoa roet mestroniezh d'al loen,
ha stouñ a rejont dirak al loen o lavarout: " Piw a zo heñvel
ouzh al loen, ha piw a c'hell stourm outañ? " 5 Ha roet e voe
dezhañ leuskel komzoù a lorc'h ha lavaroù disakr, ha roet ivez
galloud d'ober e-pad daou viz ha ~~daou-ugent~~ daou-ugent. 6 Hag

14 Ur c'houlz, ha koulzoù hag un hanter-goulz, da lavarout eo
tri bloaz hanter, a zo skeudenn da badelezh pep heskinerezh:
sell. ouzh 11, 3.

15 Ar froud-dour a zo moarvat arouez an disivoudoù hag ar
c'helennadurezhioù faos e klask an Aerouant beuziñ ganto an
iliz.

13. 1 Skeudenn loen ar Mor a zo da dostaat ouzh pennad 7 Daniel
diwar benn heskinerezh Antioch'hos Epifanes. Arroueziañ a ra amañ
pep galloud politikel pagan pe digristen, a zo an Impalaeriezh
roman pennpatrom ar re holl a savo e kerzh an Istor diwar he
skouer. Pe gentoc'h e talvez Loen ar Mor da skeudenniñ ur spered
politikel digristen, ur spered a Baganiezh o'n em ledañ dre an
douar a-bezh, paganiezh he deus seblantet mervel e-pad ur pennad
hag a zo evel dasorc'het.

e tigoras e c'henc'hoù da zistagañ komzoù disakr enep Doue, da gomz disakr a-enep e ano, e annez hag ~~ar~~ ^{annezerion an} Nefv. 7 Hag aotreet e voe dezhañ ober brezel ouzh ar Sent ha trec'hiñ warno; ha mestroniezh a voe roet dezhañ war bepmeuriad, pep pobl, pep yezh, pep broad. Dirazañ e stouo an holl, annezerion an douar, ar re n'eo ket bet skrivet o anvioù a-dal penn kentañ ar bed, war al Levr a Vuhez, levr an Oan bet lazhet. 9 An nep en deus diwskouarn, ra glevo ! 10 Ar chadennoù evit an ~~nevez~~ nep a dle bezañ chadenmet ; ar raro dre ar c'hleze evit an nep a dle bezañ lazhet gant ar ~~nevez~~ c'hleze ! Enc emañ gouzavusted ha fiziañs ar Sent.

Loen an Douar.

hemañ

11 Neuze e welis o sevel eus an douar, ul loen all gant daou gorn heñvel ouzh re un oan, met a gomze evl un serouant. 12 Implijout a ra holl c'halloud al loen kentañ evit ~~se~~ servij, hag e laka an douar hag annezerion an douar da azeuliñ al loen kentañ a zo bet pareet e c'hloaz varvus. 13 Ober a ra burzhudoù bras, kement ha lakaat an tan da ziskenn a-wel d'an holl, eus an nefv war an douar. 14 Ha gant an arouezioù-se a zo bet roet dezhañ ober anezho evit servij al loen, emañ o touellañ annezerion an douar, o tegas anezho d'ober ur skeudenn d'al loen a zo glozet gant ar c'hleze ha pareet.

6 Ger evit ger : " a-enep e ano hag e annez, annezerion an Nefv ". Annezerion an Nefv a seblant bezañ kentoc'h un notenn ~~dirazañ~~ degaset gant an embanner da zisplegañ petra eo annez Doue. Met amañ annez Doue a zo kentoc'h e chomlec'h war an doua e iliz e-touez an dud.

10 Ar frazenn-mañ a c'hell bezañ komprenet en doareoù disheñvel. Seblantout a ra kentoc'h en abeg d'ar gerioù diwezhañ, bezañ ur gouviadenn d'ar Gristenion (ar Sent) da c'houzav heskinerezh evit ar C'hrist.

11 Loen an Douar a seblant skeudenniñ an Danvezezh, pe ar Sevenadurezh danvezel a zo krog dija dindan hon daoulagad.

12 Evit servij hemañ, ger evit ger: dirazañ, tro-lavar semitek a dalv " bezañ e servij unan bennak ".

15 Ha roet e voe dezhañ lakaat buhez e skeudenn al loen kement ma komzfe, hag ober ma vefe lazhet ar re n'azeuljent ket skeudenn al loen. Hag ober a reas d'an holl, tud uhel hag izel, pinvidion ha peorion, tud dieub ha sklaved, dougen ur merk war o dorn dehoù ha war o zal, 17 na c'hellfe den prenañ pe werzhañ, nene t en dije warnañ merk ano al ~~ka~~ loen pe niver e ano.

18 Amañ eo ret kaout finese ! Ra gonto an nep a zo speredek niver al loen, rak un niver a zen ez eo, hag an niver-se eo C'hwec'h kant c'hwec'h na tri-ugent.

Kumpagnuned an Oan.

14. 1 Hag e welis, ha setu an Oan en e sav war venez Sion, ha gantañ kant pevar ha daou ugent mil den, gant e ano hag ano e Dad skrivet war o zal. 2 Hag e klevis ur vouezh neñvel evel trouz doureier puilh pe kroz un arnev bras; hag ar vouezh a glevis a lake da soñjal en delemmerion o c'hoari war o zelennoù. 3 Hag e kanent evel ur ganenn nevez dirak ar gador-veur ha dirak ar pevar ~~xxx~~ loen hag ar gozhidi; ha den ne c'helle deskiñ ar ganenn-se nemet ar c'hant pevar ha daou ugent mil a zo bet dasprenet eus an douar. 4 Int eo ar re n'o deus ket en em saotret gant merc'hed, rak bez' ez int gwerc'h. Int eo ar re a heuilh an Oan e kement lec'h maz a. Int a zo bet dasprenet eus a douez an dud evel preveudi da Zoue ha d'an Oan, 5 hag en o genoù n'eus ket bet kavet a c'haou, dinamm maz int.

15 Loen an Douar en em ziskouez evel un doare relijion war an tu gin, ur doare Mesiaselezh war an tu gin (sell. ar gwerzad 11 : en em ziskouez a ra heñvel ouzh an Oan, o trevezañ ar C'hrist)

18 Niver a trevezañ an niver sakr 7. Laket eo bet da dalvezout evit Neron (hervez talvoudegezh niveriñ ar c'hensonennoù hebreek met sur mat eo ledanoc'h amañ an arouez, hag e talvez en tu-hont da Neron evit meur a zen ha meur a c'halloud-douarel.

14. 1 Ar weledigezh-mañ a laka ~~keñver~~ ar Gristenion ~~feal~~ feal d'an Oan e-keñver azeulerion al Loen. Int a zo an Israhel nevez (144.000, evit an niver-se, sell. ouzh 7,4) bodet en dro d'ar C'hrist.

4 Ar c'hadaliezh a zo amañ ano anezhi eo sur mat azeulerezh an idolennoù ha kehelerezh al Loen, kement ha riboterezh gant merc'he
(sell. ouzh 2, 14)

Barnedigezh Doue a-enep ar Paganiezh.

6 Hag e welis un Ael all o nijal dre lein an Nefv : dougen a rae an Aviel peurbadus d'e gemenn d'ar re a chom war an douar, da bep broad, pep meuriad, pep yezh ha pep pobl. 7 Hag e lavare gant ~~un~~ ur vouezh krefiv : " Doujit Doue, ha roit klod dezhañ, rak deuet eo eur e varnedigezh; azeulit an Hini en deus graet an Nefv hag an Douar, ar mor hag an eien ".

8 Hag un Ael all c'hoazh, un eil, a zeuas war e lerc'h, a lavare : " Kouezhet eo, kouezhet eo, Babulon ar Gêr veur, hi hag he deus roet da evañ d'an holl vroadoù, o gwalc'h eus gwin feuls he gadaliezhezh ! "

9 Hag un Ael all c'hoazh, un trede, a zeuas war e lerc'h, a lavare gant ur vouezh krefiv : " An nep a stou da azeuliñ al Loen hag e skeudenn, hag a zegemer e arouez war e dal pe war e zorn, 10 hennezh ivez a evo eus gwin konnar Doue, eus ar gwin diskennet pur e kop e gonnar, bourreviet ma vezo en tan hag er soufr, a-wel d'an Aeled hag a-wel d'an Can. 11 Ha moged o bourreviadur a sav e kantvedoù ar c'hantvedoù, ha n'o deus paouez ebet na deiz na noz, ar re a stou da azeuliñ al Loen hag e skeudenn, ar re a zegemer merk e ano ". 12 Eno mañ dalc'husted ar sent, ar re a vir gourc'hemennoù Doue hag ar feiz en Jezuz. 13 Hag ur vouezh eus an Nefv a glevis o lavarout :

" Skriv ! Evurus diwar vremañ ar re varo hag a varv en Aotroù ! Ya, eme ar Spered, ra ziskuizhint eus o foanioù, rak o labourioù a ya ganto war rack ".
re o deus troc'het war al Loen, a skeudenn
al Loen hag e skeudenn, a welis an o sav war ar mor strizh. Doue
a lavare gant ur vouezh krefiv, a lavare gant ur vouezh krefiv

- 6-7 Paganed ar bed a zo galvet d'en em dreñ da Zoue.
- 8 Sell. ouzh Isahia 21,9; Daniel 4,27; Yeremia 25,15-16; 51,7-8. Evit distruj Babulon, sell. ouzh ar pennadoù 17-18.
- 10 Kop konnar Doue : Isahia 51,17,22; Yeremia 25,15. ~~Ar~~ Ar stang a dan hag a soufr o teviñ a zo lec'h kastiz ar re fall : sell. ouzh Geneliezh 19,4,28; Isahia, 34,8-10; Yec'hezekel, 38,22; Furnez 10,7.
- 13 Troidigezh all a c'hell bezañ : " Evurus ar re varo a varv diwar vremañ en Aotroù ".

Eost ha mendem ar Broadoù.

14 Hag e welis : ha setu ur goabrenn wenn, ha war ar goabrenn e oa azezet un den heñvel ouzh ur mab-den, gantañ war e benn ur gurunenn aour hag en e zorn ur falz lemm. 15 Hag un Ael all a zeuas er maez eus an neved, en ur youc'hal a bouez penn d'an hini azezet war ar goabrenn: " Taol da falz ha med, peogwir eo deuet an eur da vedi, dre m'eo darevet eost an douar." 16 Hag an hini azezet war ar goabrenn a daolas a falz war an douar, hag e voe medet an douar.

17 Hag un Ael all a zeuas ermaez eus an neved, o terc'hel en ivez ur falz lemm. 18 Hag un Ael all c'hoazh a zeuas ermaez eus an Acter, an hini en deus galloud war an tan, hag e c'harmas gant ur vouezh kreñv d'an hini a zalc'he ar falz lemm: " Taol da falz lemm, ha troc'h ar barroù-rezin eus gwinienn an douar, dre m'eo darev ar rezin enni ". 19 Hag an Ael a daolas e falz lemm war an douar hag e vendemas gwinienn an douar hag e tiskargas ar rezin en bailh bras konnar Doue. 20 Ha breset e voe ar bailhad ermaez eus Kêr. Hag eus ar bailh e strinkas gwad, betek e gveskennoù ar c'hezeg, war hed mil c'hwec'h kant stadion.

Kanenn an drec'hourion.

15. 1 Hag e welis en Neñv un arouez all, bras ha souezhus : seizh Ael ha ganto ar seizh gwalenn diwezhañ a dle drezo bezañ kaset da benn konnar Doue. 2 Hag e welis evel ur mor strink mesket gant tan, hag ar re o deus trec'het war al Loen, e skeudenn ha niver e ano, a welis en o sav war ar mor strink. Derc'hel a ~~reont~~ ^{reont} telennoù Doue, 3 hag e kanont kanenn Voizez, servijer Doue, ha kanenn an Can, en ur lavarout :

" Bras hag estlammus eo hoc'h oberoù, Aotrou, Doue

14 Skeudenn ar Mesias, a zo e gurunenn arouez e drec'h. Sell. ouzh Daniel 7, 13.

19 An diw skeudenn-mañ ^{eost ha mendem} a ziougan flastridigezh ar broadoù pagan (sell. ouzh Isahia 63, 1-6), marteze ivez eost ar re vat.

20 Mil c'hwec'h kant stadion; un dra bennak evel tri c'hant kilometr. 1600 a zo niver-karrez 4 lieskementet dre 100 : aroueziañ a ra pevar c'horn ar bed gant niver bras ar Baganed. Evit ar c'hezeg, sell. pelloc'h 19, 14.

holloc'halloudek; reizh ha gwirion eo da hentoù, Roue ar Broadoù
4 Piw na rofe, Aotrou, doujañs ha klod d'az ano ? Rak Te hepken
w a zo santel, hag an holl vroadoù a zeuio da stoufiñ dirazout,
dre maz eo 'n em ziskouezet reizhder da varnedigezhioù ".

Gwalennoù ar seizh kop.

5 Gwelout a ris goude-se neved Teltenn an Testeni o tigeriñ
en Nefv,⁶ hag e teuas ermaez eus an Neved ar seizh Ael a zo ganto
ar seizh gwalenn, hag int gwisket gant lin ~~ga~~ glan lugernus
ha gourizoù acour en dro d'o bruched. 7 Hag unan eus ar pevar
Loen a roas d'ar seizh Ael seizh kalir acour leun gant konnar an
Doue a vev e kantvedoù ar c'hantvedoù. 8 Ha leuniet e voe an
Neved gant ar maged a sav eus klod Doue hag eus e c'halloud.
Ha den ne c'helle mont e-barzh an Neved, ken na vefe bet kaset d
benn seizh gwalenn ar seizh Ael.

16. 1 Hag e klevis ur vouezh a grie eus an Neved d'ar seizh
Ael : " It da skuilh war an douar seizh kop konnar Doue ". 2
ez eas ar c'hentañ da skuilh e gop war an douar, hag e voe ur
gouli drouk ha nozas war an dud o devoa merk al Loen hag a stou
d'azeuliñ e skeudenn.

3 Hag an Eil a skuilhas e gop war ar mor, hag e voe evel gwa
un den ~~maxe~~ lazhet, hag e varvas holl loened ar mor.

4 Hag an trede a skuilhas e gop war ar stêrioù hag an eien,
hag e teujont da vezañ gwad. 5 Hag e klevis Ael an doureier
a lavare : " Reizh out-te, an Hini a zo hag a oa, te ar Sant,
dre ma'c'h eus barnet evelse : 6 rak gwad ar Sent hag an
Diouganerion eo an hini o deus skuilhet, na gwad ivez ac'h eus
roet enta dezho da evañ : dleet e oa se dezho ! " Hag e klevis

16,1 Gwalennoù ar seizh kop a zo nefvel awalc'h ouzh gwalennoù
ar seizh trompilh (sell. uheloc'h ar pennadoù 8 ha 9). Ne vo
an drougoù diwezhañ nemet ur c'hendastum krisoc'h c'hoazh eus
kement gwalenn a vo bet e kerzh an Istor.

an Aoter o lavarout : " Ya, Aotrou, Doue hollec'halloudek, gwirion ha reizh da varnedigezhioù ! "

8 Hag ar pevare a skuilhas e gop war an heol, hag e voe roet dezhañ leskiñ an dud gant e wrez. 9 Ha tizhet e voe an dud gant devadurioù kriz, hag e vallozhjont ano Doue, an hini en deus galloud war ar gwalennoù-se, met ne zistrojont ket dezhañ a galon evit rentañ klod dezhañ.

10 Hag ar pempvet a skuilhas a gop war gador-veur al Loen, hag e teuas an defvalijenn war e rouantelezh. An dud, gant ar boan a zante o zeodoù ; ll met mallozhiañ a rejont Doue an Nefv en abeg d'o foanioù ha d'o goulioù, ha ne gemmjont ket o doareoù.

12 ^{Ar} C'hwec'hvet a skuilhas e gop war ar stêr vras Eufrates, hag e voe disec'het an dour anezhañ evit lezel da dremen Rouaned ar Sav-heol. 13 Hag e welis o tont ermaez eus geol an Aerouant, eus geol al Loen hag eus geol ar Fals-profed, tri spered hudur heñvel ouzh raned, 14 hag ez int evit gwir speredoù diaoulek, oberourion burzhudoù, a ya da gaout rouaned an douar a-bezh, e soñj d'o bodañ evit an emgann, evit deiz bras an Doue hollec'halloudek. 15 Setu ma teuan evel ul laer ! Evurus an hini a vez o veilhañ, hag a vir e zilhad evit chom hep bale en noazh hag hep reiñ e vezh da welout d'an dud. 16 Hag o bodañ a rejont el lec'h anvet en hebreeg Harmagedon.

17 Hag ar seizhvet a skuilhas e gop en aer; neuze o tont eus an Neved hag eus an Tron, ur vouezh a c'harmas : " Deuet eo an traou ! " 18 Hag e voe luc'hed, mouezhioù ha kurunoù, gant ur c'hren-douar bras, ken bras ma n'eus ket bet kement all, ~~shuz~~ biskoazh, abaoe maz eus tud war an douar. 19 Hag ez eas ar Gêr veu

---

7 Mouezhioù ar Verzherion o c'houlenn dial sell. ouzh 6,9 ha 8,3
15 Ar gwersad-mañ ne seblant ket kaout e lec'h amañ : heñvel eo awalc'h ouzh 3,3,4 ha 3, 13 : marteze eo un notenn aet e-barzh an destenn, pe un notenn gant an embanner.
16 Harmagedon a dalv en hebreeg Menez Megiddo. Ar gêr-se en draoni Esdrelon he devoa gwelet faezhidigezh an Hebreed gant ar Faraon Nekao (sell. ouzh 2 Rouaned 23,29 h.a.): diougan a reuz hag a wall-zarvoud eo eta ano ar Gêr-se.

Diskleriadur misterioù Babulon.

7 Hag an Ael a lavaras din : " Perak out souezhet ? Mont a ran da ~~xxxxxxx~~ ziskleriañ dit ster arouezel ar vacuez-se hag hini al loen a zoug anezhi, al loen gant ar seizh penn hag an dek korn.

8 Al loen ac'h eus gwelet a zo bet anezhañ ha n'eo mui ken; war nes emañ da sevel endro eus an Islonk evit monet da goll. Ha souezhiñ a raio annezherion an douar, ar re n'eo ket bet skrivet o ano e Levr ar Vuhez, adal diazezidigezh ar bed, o welout al loen, penaos ~~x~~ e oa, ha n'eo mui, hag en em ziskouez endro. 9 Amañ eo ret kaout spered ~~xxxxxx~~ ha finese ! Ar seizh penn a zo seizh torgenn maz eo azezet ar Vaouez warno. Int a zo ivez seizh roue : 10 pemp a zo kouezhet, unan a zo bremañ, hag egile n'eo ket deuet c'hoazh; pa zeuio e tle chom nebeut. 11 Evit al loen a zo bet ha n'eus mui anezhañ, eñ a zo e-unan un eizhvet roue, nemet e vefe unan eus ar seizh, ha mont a ra d'e emgoll.

12 An dek korn ac'h eus gwelet a zo dek roue ; n'o deus ket c'hoazh resevet rouantelezh, met galloud-roue o devo evit un eurvezh a gevret gant al Loen. 13 N'o deus nemet ~~xxxxxxxxxxx~~ un hevelep mennad : lakaat e servij al Loen o galloud hag o beli. 14 Stourm a raint enep an Oan, met an Oan a drec'ho warno, dre maz eo Aotrou an Aotronez, ha Roue ar Rouaned; hag e re a drec'ho gantañ, ar re c'halvet, ar re zibabet, ar re feal ". 15 Hag an Ael a gendalc'has : " An dourioù ac'h eus gwelet,

8 Al Loen a zo da gompren amañ endro diouzh ar pezh a zo er pennad 13 diwar benn Loen ar Mor : paganiezh o seblantout mervel hag oc'h adsevel dre nerzh an Diaoul.

9-10-11 Ar gwerzadon-mañ o kompren al loen diwar benn Roma, ar gwerzad 11 ~~xxxxxx~~ ^{prec'ho} luziet ha diasur en e ziskleriadur, a seblant bezañ notennoù a-berzh an embanner : ar peurrest goude-se a chom ledanoc'h adarre. Evit an embanner eta eo ar seizh penn seizh torgenn Roma. Pe ivez ~~xxxxx~~ seizh impalaer: pemp 'zo bet, Neron, Galba, Othon pe Vitellius, Vespasian, Titus; unan a zo bremañ, Domitian; unan a zeu, warlerc'hiad Domitian.

maz eo azezet ar C'hast war o ribloù, a zo pobloù, bodadoù-tud, broadoù ha yezhoù. 16 Hag an dek korn ac'h eus gwelet, hag al loen, a ya da gemer kasoni ouzh ar C'hast: he dibourc'hañ a raint he lakaat en noazh, debrifñ he c'hig, hag he c'huzumifñ en tan. 17 Rak Doue en deus lakaet en o ~~skram~~ c'halonoù mennad da sevenifñ e youl, ha d'en em glevout evit reiñ o roueelezh d'al loen, betek ma vo bet kaset da benn komzoù Doue. 18 Hag ar vaouez ac'h eus gwelet eo ar Gêr Veur, an hini a ren war rouaned an douar."

Un Ael a gemenn koueznidigezh Babulon.

18. 1 Goude-se e welis un Ael all o tiskenn eus an Neñv, aon dezhañ ur galloud bras, hag an douar a voe sklerijennet gant e splannder. 2 Hag e youc'has a bouez penn en ur lavarout : " Kouezhet eo, kouezhet eo Babulon, ar gêr veur; ha deuet eo da vezañ annezlec'h an Diaouloù, ha repu an evned hudur hag heugus a bep-seurt. 3 Rak eus gwin he gadaliezh feuls o deus evet an holl vroadoù, ha rouaned an douar a zo en em saotret ganti, ha marc'hadourion an douar o deus tennet pinvidigezh eus he fompad diroll. "

4 Hag e klevis ur vouezh all eus an neñv a lavare : " Kit ermaez anezhi, o va fobl, gant aon na vefec'h kabius ganti eus he fec'hedoù ha n'ho pefe da c'houzañv eus he gwalennoù. 5 Rak ar c'halz eus he fec'hedoù a zo savet betek an neñv, ha Doue en deus bet koun eus he direiznderioù. 6 Paeit-hi hervez m'he deus-ni paeet ar re all ! Roit dezhi an daougement eus ar pezh he deus graet ! Er c'hop m'he deus mesket he gwin, meskit dezhi

---

16 En em zistruj a ra o-unan an impalaeriezhoù bras, dispennet ma vezont gant ar pobloù hag ar broioù bet sujet ganto e-pad ur pennad.

18, 2 Dont a ra ur gêr distrujet da vezañ repu al loened gouez : sell. ouzh Isahia, 13, 21-22; Yeremia, 50, 39.

daou gement all ! 7 Diouzh muzul he g foug hag he fompadoù,
roit dezhi bourreviadur ha kañv, ur c'hement all; dre ma lavar
en he c'halon : " Tronañ a ran szezec da rouanez, ha n'on ket
intañvez, ha ne welin ket a gañv ", 8 dre se, en un devezh hepken,
e teuo warni gwalennoù : bosenn, kañv, naonegezh; ha kuzumet
e vezo gant an tan, rak galloudus eo an Aotrou, an Doue en deus
barnet anezhi ".

Gouelvanoù war Vabulon.

9 Gouelañ a raio, leñvañ a raio warni rouaned an douar, int hag
a zo bet kumpagnuned he buhez gadal ha pompadus, pa welint ar
moged eus he devidigezh. 10 Hag en ur chom pell diouti gant aon
rak he bourreviadur, e lavarint : " Gwa ! Gwa ! Kêr vras,
Babulon, kêr c'halloudus, rak en un eurvezh eo deuet warnout
da varnedigezh ! "

11 Ha marc'hadourion an douar a leñv hag a hirvoud warni, rak
n'eus den ebet ken o prenañ o ~~stharzadeg~~ marc'hadourezhioù :
12 o c'hargadoù acur, arc'hant, mein prizius, perlez; gwiadennoù
lin, moug, seizh, skarleg; koadennoù tuya, pezhioù en olifant,
traezoù en koad prizius, en arem, en houarn, en marmor; 13
ar c'hinamom, an amom, ar frondoù, ar mirr, an ezafs, ar gwin hag
an eoul, ar bleud hag aned, ar chatal hag an defved, ar c'hezeg
hag ar c'hirri, sklaved ha marc'hadourez tud... 14 Ar frouezh
a roe plijadur d'az ene, a zo pellaet diouzhit; ha kement ennout
a oa flour ha splann a zo kollet evidout, ha biken ken ne vint
kavet endro !

15 Ar vare'hadourion, ar re a oa en em binvidikaet ganti,

---

7 Sell. ouzh Isahia 47, 8-9.

9 Ar tri gouelvan-mañ a zo da dostaat ouzh Yec'hezekel 27-28,
hirvoudoù war Dir.

a chomo pell diouti gant aon rak he bourreñiadur, ha leñvañ ha kunudiñ a raint 16 en ur lavarout : " Gwa ! Gwa ! Kêr vras, a oa gwisket gant lin, gant moug, gant skarleg, a oa kinklet gant aour, mein prizius ha perlez, 17 rak en un eurvezh eo bet drastet kement a binvidigezh ! "

Hag an holl lomaned, hag ar riblerion-adoù, hag ar verdeidi hag ar re holl a vev diwar ar mor a chomo pell diouti, 18 hag e youc'hent en ur sellout ouzh maged he devidigezh en ur lavarout : " Pehini a oa heñvel ouzh ar Gêr vras ? " 19 Hag o teurel poultr war o fenn, e krient a greiz gouelañ ha kunudiñ : " Gwa ! Gwa ! Kêr vras, a oa en em binvidikaet diwar he madoù bras ar re holl o deus listri war ar mor, rak en un eurvezh eo bet dismantret ! "

20 O Nefv, bez x laouen abalamour dezhi, ha c'hwi ar sent, ebestel ha diouganerion, dre m'en deus Doue barnet ho kaoz dre varn anezhi.

21 Un Ael galloudus a gemeras neuze ur maen, evel ur pikol maen milin, hag a daolas anezhañ er mor en ur lavarout : " Evelse en un taol krenn e vezo taolet Babulon, ar Gêr vras, ha ne vo mui kavet biken. " 22 Kan an delemmerion hag ar sonerion, hini ar fleuterion hag an drompilherion ne vo mui klevet ennout biken; ha micherour a bep seurt micher ne vo mui kavet ennout biken; ha trouz ar maen milin ne vo mui klevet ennout biken; 23 Ha sklerijenn al lamp ne skedo mui ennout biken ; na mouezh ar gwaz nevez hag ar plac'h nevez ne ~~xxx~~ vezo mui klevet ennout biken... Rak da vare'hadourion a oa pennadurezhioù an douar, ha da strobinoù o deus dihenchet an holl vroadoù; 24 hag enni eo bet kavet gwad an diouganerion hag ar Sent, gwad ar re holl a zo bet drouklazhet war an douar.

20 Aes awalc'h e vefe staget ar gwerzad 24 war lerc'h 20. Dibenn ar pennad-mañ (gwerzadoù 20-24) ned eo nemet un heuliadenn da 18, 1-3. Distrujet e vo Babulon en abeg d'hec'h idolouriezh ha d'he heskinerezh a-enep ar Gristeniezh. Evit jestr an ~~xix~~ Ael sell. ouzh Yeremia 51, 63-64.

Kanennoù a drec'h en Nefvoù.

19. 1 Goude-se e klevis evel mouezh kreñv un engroez bras a dud en nefv, a youc'he : " Allelouia ! Silvidigezh, klod, galloud d'hon Doue, 2 dre maz eo gwirion ha reizh e varnedigezhioù, barnet m'en deus ar C'hast Veur a vreine an douar gant hec'h orgederezh ha talvezet m'en deus dezhi gwad e servijerion bet skuilhet gant he dorn." 3 Hag adarre e lavarjont : " Allelouia ! Ar maged diwarni a savo evit kantvedoù ar c'hantvedoù ! " 4 Hag e kouezhas d'an douar ar pevar c'nozhiad warn-ugent hag ar pevar loen, hag ec'h azeuljont Doue azezet war ar gador veur, en ur lavarout : " Amen, allelouia ! "

5 Hag ur vouezh a zeuas eus ar gador veur a lavare : " Meulit Doue, c'hwi holl e servijerion, ha c'hwi hag a zouj anezhañ, bihan ha bras ". 6 Hag e klevis evel pouezh un engroez niverus-meurbet, evel mouezh doureier bras, evel mouezh kurunoù nerzhus, a lavare : " Allelouia ! Rak setu m'en deus diskouezet e c'halloud a roue, an Aotrou, hon Doue, mestr an hollved. 7 Bezomp laouen ha tridomp, roomp klod dezhañ, rak setu eured an Oan hag e bried a zo en em fichet, rak dezhi eo bet roet en em wiskañ gant lin tano skedus ha glan " - al lin tano eo oberoù reizh ar Sent - . 9 Hag an Aelz da lavarout din : " Skriv ! Eurus ar re a zo kouviet da vanvez eured an Oan ". Hag e lavaras c'ha zh : " Ar c'homzoù-mañ eo komzoù gwirion a-berzh Doue ". 10 Hag e kouezhis neuze e-harz e dreid d'e azeulif: eñ avat a lavaras din : " Nann, diwall ! Servijer ez on ganit-te ha gant ar re eus da vreudeur a vir testeni Jezuz. Azeul Doue ! " Testeni Jezuz eo ar Spered a ziougan.

19,1 Youc'hadennoù sent an Nefv a gloz taolenn diskar Babulon : setu selaouet klemmadennoù ar Verzherion a c'houlenne dial Doue a-enep o heskinerion (sell. ouzh 6,9), ha setu kaset da benn diougan ar pennad 11, gwerzad 18.

7 Evit skeudenn rouantelezh an Nefv dindan arvez un eured, pe ur banvez eured, sell. ouzh Luk. 14, 15-29; 13, 29; Mazh. 22, 2-14; Efez. 5, 22-23. Ne ra amañ an Testamant nevez nemet adkemer un hañvaladenn boas-meurbet d'an Testamant kozh evit taolennañ darempredoù Doue gant e bobl, en doare maz eo pep idolouriezh evel avoultriezh hag orgederezh.

6. EMGANNOU BRAS HA TREC'HICU AR MESIAS

An emgann bras kentañ.

11 Neuze e welis an neñv digor, ha setu m'en em ziskouezas ur marc'h gwenn, hag an hini azezet warnañ a reer anezhañ ar Feal hag ar Gwirion; ha barn ha stourm a ra gant reizhder. 12 E zaoulagad a zo flamm-tan, ha war e benn ez eus meur a ~~an~~ daledenn; un ano a zo skrivet warnañ ha n'eus hini ouzh e anavezout nemetañ e-unan. 13 Gwisket eo gant ur vantell livet gant gwad, hag e ano eo Verb Doue. 14 War e heul e teue war gezeg gwenn, armeadoù an Neñv, gwisket gant lin tano gwenn-kann ha glan. 15 Ermaez eus e c'henoù e teu ur c'hleze lemm evit ~~us~~ skeiñ gantañ ar broadoù; eñ a vesaio anezho gant ur walenn houarn; eñ a vres er bailhad, gwin taer komar an Doue hollc'halloudek. 16 Hag un ano a zo skrivet war e vantell ha war e vorzhed : Roue ar Rouaned hag Aotrou an Aotroued.

17 Hag e welis un Ael en e sav war an heol, a youc'has a ~~an~~ bouez penn en ur lavarout d'an holl evned a nij dre greiz an neñv : " Deuit, en em vodit evit barvez bras Doue, 18 evit debriñ kig rouaned, kig ~~pennoù~~ pennoù-brezel ha kig gouroned, kig kezeg gant o marc'hegerion, ha kig an dud a bep seurt, tud dieub ha sklavourion, bihan ha bras ! "

19 Hag e welis al Loen gant rouaned an douar hag o armeoù bodet evit en em gannañ ouzh an hini azezet war ar marc'h hag ouzh e arme. 20 Met paket e voe al Loen ha gantañ ar Falsprofed, - an hini en deus graet e servij al Loen ar burzhudoù m'en deus touellet ganto ar re o deus resevet merk al Loen hag ar re

14 Armeadoù an Neñv, an Aeled moarvat, marteze ar Sent ivez.

15 Sell. ouzh Isahia 11, 4; psalm 2, 9; Isahia 63, 1-6.

16 War e vorzhed, kompren moarvat war gouhin e gleze.

17 Gwerzadoù levezonet gant Yec'hezekel 39, 4, 17-20.

a stou dirak e skeudenn - ; o daou a voe stlapet ez vev el
lenn a dan o flammañ diwar soufr. 21 Hag ar peurrest a voe
lazhet gant kleze ar Marc'heger, gant ar c'hleze a zeu ermaez
eus e c'henoù; hag an holl evned o devoe o gwalc'h eus o
c'hig.

Renadurezh Satan erreet. Ar renadurezh mil bloavezh.

20. 1 Hag e welis un Ael o tiskenn eus an Neñv, gantañ en
e zorn alc'hwez an islonk hag ur chadenn vras; 2 hag e pakas
an Aerouant, an Naer kozh, - a zo an Diaoul, Satan -; hag hen
eren a reas evit mil bloavezh. 3 Ha stlepel a reas anezhañ en
islonk, morailhañ warnañ ha siellañ, evit na douellife mui ar
broadoù, betek fin ar mil bloavezh. Goude-se e tix tle bezañ
diereet evit ur pennadig.

4 Ha gwelout a ris kadorioù meur; hag ar re a azezas warno
e voe roet dezho galloud da varn. Gwelout a ris ivez eneoù ar
re a oa bet dibennet en abeg da desteni Jezuz ha da gomz Doue,
hag eneoù kement hini n'en devoa ket azeulet al loen hag e
skeudenn, na resevet e verk war e dal hag e zorn; hag e teuas
endro buhez enno, hag e renjont gant ar C'hrist e doug mil
bloavezh. 5 Honnezh eo an adsavidigezh kentañ. Ar peurrest eus
ar re varo ne zeuas ket enno buhez endro keit ha na voe kaset
da benn ar mil bloavezh. 6 Evurus ha santel an hini en deus perzh
en adsavidigezh kentañ ! An eil maro n'en devo galloud ebet
warno, met bez' e vezint beleion Doue hag ar C'hrist; ha ren
a raint gantañ e-pad ar mil bloavezh.

20 Al lenn a dan : maro peurbadus an lfern.

20, 2 Mil bloavezh : un amzervezh hir

4 Nemet e vefe da dreñ : Gwelout a ris tronioù ec'h azezjont
warno, hag e voe rentet justis dezho. Sell. ouzh Daniel 7, 22.

4-5 An adsavidigezh kentañ a zo komprenet peurliesañ diwar-benn
ar vadeziant, ha trec'h an Iliz goude an heskinadurioù (sell.
ouzh kom. 6, 1-10; Yann 5, 25-28). Ur ster arouezel a zo d'an
arroud-mañ evel da Yec'hezekel 37, 1 hag all, elec'h ma tiougan
dasorc'hidigezh an eskenn disec'het, adsav ar bobl yuzev goude
drasterezh an harlu.

An eil ha diwezhañ stourmad.

7 Ha pa vo echu ar mil bloavezh e vezo dichadenmet Satan eus e doull-bac'h,⁸ hag e teuio er maez da douellañ broadoù pevar c'hoarn an douar, Gog ha Magog, evit o c'henstrollañ a-benn ar stourmad, ken niverus ha traez ar mor ... 9 Hag e pignont da greiz ar vro hag e kelc'hjont kamp ar Sent, ar Gêr garet; met un tan eus an neñv a gouezhas warno hag o lonkas. 10 Hag an Diaoul, o zoueller, a voe stlapet e lenn an tan hag ar soufr, e-lec'h ma oa dija al Loen hag ar Falsprofed; ha bourreiyet e vezint eno deiz ha noz, evit kantvedoù ar c'hantvedoù.

Barn ar Broadoù.

11 Hag e welis eur gador-veur gwenn-kann hag an hini azezet warni. Tec'hout a reas kuit a-zirazañ an douar hag an neñv, hep lezel roud ebet war o lerc'h. 12 Hag e welis ar re varo, bras ha bihan, en o sav dirak ar gador-veur; ha digeriñ levrioù a voe graet; hag ul levr all a voe digoret, Levr ar Vuhez; hag e voe barnet ar re varo diouzh ar pezh a oa skrivet el levrioù, pep unan hervez e oberoù.

13 Hag ar mor a reas endro ar re varo dalc'het gantañ. An Ankoù hag an Hadès a roas endro ar re varo dalc'het ganto; hag e voe barnet pep unan hervez e oberoù. 14 Ha stlapet e voe el lenn a dan an Ankoù hag an Hadès, - hennezh eo an eil maro, al lenn-se a dan -; 15 ha kement hini na voe ket kavet e ano skrivet el Levr a Vuhez, a voe stlapet el lenn a dan.

---

8 Gog ha Magog, sell. ouzh Yec'hezekel 38.

9 Ar Gêr garet eo Jeruzalem, skeudenn an Iliz.

14 Goude ar Varn diwezhañ, a ar Maro hag an Ankoù ne vo mui anezho.

7. AR JERUZALEM DA ZONT.

Trec'h an Iliz hag ar bed nevez.

21. 1 Ha gwelout a ris un neñv nevez hag un douar nevez: rak an neñv kentañ hag an douar kentañ a oa aet kuit, hag ar mor ne oa mui anezhañ. 2 Hag ar Gêr santel, ar Jeruzalem nevez a welis o tiskenn eus an neñv, a-ziouzh Doue, hag hi kempennet evel ur plac'h nevez evit he den. 3 Hag e klevis ur vouezh kreff o tont eus an tron, a lavare : " Setu teltenn Doue e-touez an dud; na chom a raio ganto, hag int a vo e bobl, hag eñ a vo Doue-ganto. 4 Ha disec'hañ a raio pep daeraouenn diwar o daoulagad. Hag ar maro ne vo mui anezhañ; na kañv, na garm, na gloaz ne vo mui anezho, dre maz eo tremenet ar bed kentañ".

5 Hag e lavaras an hini azezet war ar gador-veur : " Setu ma ran nevez ~~kekent~~ pep tra ". Hag e lavaras en ouzhpenn : " Skriv, rak ar c'homzoù-mañ a zo peursur ha gwirion. 6 Deuet eo ! emezañ. Me eo an Alfa hag an Omega, ar penn kentañ hag ar penn diwezhañ. D'an hini sec'hedet, me a roio evit netra eus dour feunteun ar Vuhez. 7 An hini a drec'ho en devo kement-se da herezh : hag e vin evitañ e Zoue, hag eñ a vo evidon ur mab. 8 Met ar re laosk, ar re zifeiz, ar re euzhus, ar vuntreñion, ar re hudur, ar sorserion, an idolazeulerion, hag an holl c'haouiadeg, o lod eo e-barzh al lenn o tēviñ gant tan ha soufr, pezh a zo an eil maro".

Ar Gêr santel.

9 Neuze e teuas unan eus ar seizh ~~wiv~~ Ael hag a zalc'h ar seizh kop leun gant ar seizh gwalenn diwezhañ; hag e komzas ouzhin o lavarout : " Deus ! Mont a ran da ziskouez dit ar plac'h nevez, gwreg an Oan ". 10 Ha va dougen a reas en spered war ur menez bras hag uhel, hag e tiskouezas din ar Gêr santel Jeruzalem, o tiskenn eus an neñv, a-ziouzh Doue, ha gloar Doue a oa ganti.

3° Sell. ouzh Yec'hezekel 37, 27.
4 Sell. ouzh Isahia 25, 8.

11 Hag heñvel e oa he sked ouzh maen prizius meurbet, ouzh maen jasp treuzwelus evel strink. 12 Bez' he deus mogerioù bras hag uhel, enno daouzek dor diwallet gant daouzek Ael, ha war an dorioù ~~ana~~ ancioù skrivet, ancioù daouzek meuriad mibion Israhel. 13 Teir dor war du ar sav-heol, teir dor war du an hanternoz, teir dor war du ar c'hreisteiz, teir dor war-du ar c'huzh-heol. 14 Ha moger ar Gêr a zo daouzek diazez dezhi, enskrivet warno daouzek ano daouzek abostol an Oan. 15 Hag an hini a gomze ouzhin en devoa ur gorzenn aour e-giz muzul, evit muzuliañ ganti ar Gêr, he derojoù hag he moger. 16 Pevarc'hornek eo ar Gêr : he hed a zo keit hag he led. Muzuliañ a reas ar Gêr gant ar gorzenn, hag e kavas daouzek mil stad enni. He hed, he led hag hec'h uhelder a zo ingal. 17 Muzuliañ a reas ivez ar vogerdro, hag e kavas ezhi kant pevar ha daou ugent ilinad ^m an Ael a implije ar muzul-den -. 18 Danvez ar vogerdro a zo maen-jasp, hag ar Gêr a zo aour pur heñvel ouzh strink glan. 19 Diazezoù moger ar Gêr a zo kinklet a bep seurt maen prizius : an diazezoù kentañ a zo maen-jasp; an eil a zo safir; an trede, ~~kalkedon~~ kalkedon; ar pevare, emrodez; 20 ar pempvet, sardonis; ar c'hwec'hvet, agatenn-ruz; ar seizhvet, maen-aour; an eizhvet, beril; an navet, maen-topazo; an dekvet, maen glas-aour; an unnekvet, sirkon ruz; an daouzekvet, ametist. 21 An daouzek dor a zo daouzek perlezenn; pep unan eus an dorioù o vezañ eus ur berlezenn hepken. Ha straed ar Gêr a zo eñ aour pur evel gwer treuzwelus.

22 Ne welis templ ebet enni, rak an templ anezhi eo an Aotrou, an Doue hollc'halloudek, hag an Oan ivez. 23 Hag ar Gêr

---

11 Taolenn ar Jeruzalem da zont displeget amañ a denn da Yec'hezekel 40-47. Ur skeudenn arouezel ez eo evel just, ha n'eus ket d'he faltaziañ evel ur gêr wirion.

12 An Iliz a zo an Israhel nevez ma chom ennañ Doue. Sell. ouzh 7, 1 hag all.

16 Daouzek mil stad : 2.200 kilometr. 12.000 a zo niver meuriadoù Israhel (an Israhel nevez eo an Iliz) lieskementet gant mil, arouez an niver bras.

17 144 ilinad (72 metr) : uhelder ar vogerdro, a zo ivez niver daouzek meuriad Israhel karrezet gantañ e-unan.

n'he deus ket ezhomm nag eus an heol nag eus al loar d'he
 goulaouiñ, rak klod Doue a sklerijenn anezhi hag he ~~goulaouiñ~~ ^{flammerenn}
 eo an Oan. 24 Kerzhout a ray ar broadoù diouza he goulou, ha
 rouaned an douar a zegaso enni o finvidigezhioù. 25 He dorioù
 n'o devo ket da vezañ serret bemdez, rak n'eus noz ebet enni.
 26 Ha degaset e vezo enni teñzorioù klodus ha prizius ar broadoù.
 N'antreo enni netra saotret, nag oberour ebet a euzhusted, na
 gacuiad ebet, met hepken ar re enskrivet e Levr a Vuhez an Oan.

Evurusted peurbad annezerion ar Gêr.

22. 1 Hag e tiskouezas din an Ael stêr bras an Dour a Vuhez,
 skedus evel strink, a darzh eus tron Doue hag an Oan. 2 E kreiz
 ar blasenn hag a bep tu d'ar stêr bras e oa gwez a vuhez o tougen
 frouezh daouzek gwech, ur wech bep miz, ha delioù ar gwez-se a
 dalv da bareañ ar broadoù.

3 Ne vezo ken a vallozh. Ha tron Doue hag an Oan a vo enni, hag
 e servijerion a azeulo anezhañ; gwelout a raint e zremm, hag e
 tougint e ano war o zal. 5 Ha ne vo ken eus an noz, ha ne vo ken
 ezhomm eus goulou al lamp, nag eus goulou an heol, rak an Aotrou
 Doue eo an hini o sklerijenno, hag e renint e kantvedoù ar
 c'hantvedoù.

KLOZADUR

Testeni an Ael.

6 Hag an Ael a lavaras din : " ~~XXXX~~ Peursur ha gwirion eo ar
 c'homzoù-mañ. An Aotrou, an Doue a ro spered d'ar Brofeted, eo
 an hini en deus kaset e Ael evit diskouez d'e servijerion pezh a dle

22,1 Meneg sklaer awalc'h eus an Dreinded : ar stêr a vuhez a zo
 skeudenn eus donezonoù ar Spered Glan.

3/ Sell. ouzh Zakaria 14,11.

46

c'noarvezout hep dale. 7 Setu, dont a ran hep dale ! Gwenvidik an hini a vir komzoù diougan al levr-mañ."

8 Me Yann, eo an hini en deus klevet ha gwelet kement-se. Ha goude klevout ha gwelout anezho, en em daolis ouzh treid an Ael a ziskoueze din kement-se, evit e azeuliñ. 9 Nemet e lavaras din : " Diwall d'hen ober ! Me 'zo kenservijer ganit, gant da vreudeur ar brofeted, ha gant ar re a vir komzoù al levr-mañ. Azeul Doue, eñ an hini a dleez azeuliñ ! "

Tost emañ ar c'houlz.

10 Ha c'hoazh e lavaras din : " Na siellez ket komzoù diouganus al levr-mañ, rak tost emañ ar C'houlz ! 11 D'an den fall d'ober c'hoazh fallagriezh, d'an den hudur d'ober c'hoazh hudurniezh, d'an den reizh da virout c'hoazh ar reizhder, d'an den santel d'en em santelaat c'hoazh. 12 Setu, dont a ran hep dale, ha va gopr a zegasan ganin evit rentañ da bephini hervez e labour. 13 Me eo an Alefa hag an Omega, an hini kentañ hag an hini diwezhañ, ar penn kentañ hag ar penn diwezhañ. 14 Gwenvidik ar re a welc'h o sae evit kaout gwir war Gwezenn ar Vuhez, hag antren dre an doriou e-barzh Kêr. 15 Ermaez, ar chas, ar sorserion, ar c'hadaled, ar vuntrerion, an idolazeulerion, ha kement hini a gar ober ar gacou."

" Me, Jezuz, am eus kaset va ael da desteniañ deoc'h kement-mañ diwar-benn an Ilizoù. Me eo ar greskenn eus gouenn David, sterenn peurskedus ar beure. "

Galvadennoù an Iliz.

17 Hag ar Spered hag ar Plac'h nevez a lavar : " Deus ! " Hag an hini a glev, ra lavaro : " Deus ! " Hag an hini sec'hedet, ra zeuio; an hini en deus c'hoant, ra evo eus an dour a Vuhez evit netra.

18 Hen diskleriañ a ran ivez da gement hini a glevo komzoù diougan al levr-mañ : Mar laka unan bennak en ouzhpenn d'ar c'homzoù-mañ, e lakaio Doue warnañ ar gwalennoù taolennet el levr-mañ; 19 ha mar tenn kuit unan bennak tra pe dra eis komzoù al levr diouganus-mañ, e tenno Doue kuit e lod eus gwezenn ar vuhez

47
hag eus ar Gêr santel taolennet el levr-mañ.

20 Lavarout a ra an hini a desteni kement-mañ : " Ya, dont a rin hep dale ".

Amen, deus, aotrou Jezuz !

21 Gras an Aotrou Jezuz da vezo ganeoc'h holl. Amen !

---

20 Ar c'halvadenn-se : Amen (ya), deus, Aotrou Jezuz ! a zo ar c'halvadenn ~~ar~~ arameek : Marana tha, a veze azlavaret gant ar gristenion gentañ en o bodadegoù pediañ (I Kor. 16,22; 11,26). N'helle ket bezañ kavet tra welloc'h da echuiñ an Diskuliadur, ha war un dro an Diskuliadurezh hec'h-unan.